

INSULÆ
CEYLONIÆ
THESAURUS
MEDICUS,

Vel

LABORATORIUM
CEYLONICUM.

A BARTHOLOMEO PIELAT,
*Medicinae Doctore, Latini-
tate donatum.*

AMSTELODAMI,
Apud HENRICUM & THEODORUM
BOOM. ANNO 1679.

Rara
Dv 1267

*Nihil est Medicina melius, ni-
hil optabilius, nihil hominum ge-
neri datum præstabilius, Cunctis
enim Mortalibus quid Vitâ, quid
Sanitate charius?*

ait FERNELIUS
DOCTOR GALLICUS

MEDICORUM Coryphæus,
ac verè PRINCEPS,

& Sapiens,

*Altissimus creavit è Terra Me-
dicinam & Vir Prudens non abhor-
rebit illam.*

CELSISSIMO PRINCIPI, ac
DOMINO suo CLE-
MENTISSIMO,

VERO PATRIÆ PATRI

D. GUILLELMO III

Dei Gratiâ, Arausionis Nas-
saviæque Supremo
PRINCIPI.

*Comiti Cattimeliboci, Viandæ,
Dietziæ, Lingæ, Meursæ,
Buræ, Leerdami, Veræ, Vlif-
singæque Marchioni, Bredæ,
Gravæ, Ditionis Cukianæ,
Diestæ, Grimbergæ, Herstalli,
Cranendonki, Varnestoni, Ar-
læi, Noferoli, S. Viti, Das-
burgi, Polani, Wilhelmosta-
dii, Nirvarti, Iselsteini, S.
Martinodici, Steenbergæ, Mon-
tis*

* 2

tis Gertrudis, Naaltvici, Superioris pariter & Inferioris Svaltvæ Domino ac Baroni. Antuerpiæ & Bisuntionis Burggravio. Hollandiæ Mareschalco Hæreditario. Geldriæ, Hollandiæ, Zeelandiæ, Ultrajecti atque Transsylvaniæ Gubernatori & Dictatori Perpetuo. Fæderati Belgii quâ terrâ quâ mari Imperatori summo. &c.

Nisi magna esset Tua facilitas, non ausim, Illustrissime Princeps, ignobilem hunc & proletarium Medicinæ meæ fœtum, Tuæ fidei, Tuoque patrocínio obtrudere; eadem enim Benignitas quâ Tibi subditorum animos arctissimè obstringis mihi spem facit me virulentos malorum morsus
Au-

Authoritatis Tuæ clypeo re-
pulsurum. Primitiæ fructuum,
Serenissime Princeps, sub an-
tiquum fœdus, Summi sacerdo-
tis erant; Ego quoque cum se-
dulò dispicerem cuienam præci-
puè Embryonem hunc, haf-
que Medicinæ primitias da-
rem, dicarem; nemo citiùs
quàm Tu, ceu summus mihi
Pontifex occurristi, non tam
ob inclytam Tuæ Gentis Ori-
ginem, quæ antiquitate & glo-
riâ nulli cedit, quàm potiùs
ob ea quæ verè Tua sunt; Sed
non lubet hîc, Præstantissime
Princeps, incredibilem Tuum
Religionis zelum, insignem
super annos prudentiam, ac in-
victam & à Majoribus insitam
animi magnitudinem multis
verborum lenociniis prædica-
re. Non assequitur carbo Ma-
jes-

* 3

jestatem Solis , cujus radiorum
fulgor continuè lucet. Cuilibet
notum est Te fuisse eum qui
Regionem hanc ac Religionem
hostium alioquin prædæ expo-
sitas in hunc usque diem sic ser-
vavit ut hîc ampliùs Te super-
stite nullus timeat. Quantus
sis Generosorum , Piorum , at-
que Literatorum Fautor , af-
fectus quo tot Excellentissimos
Viros diligis , abundè probat.
De ingenti Tuo erga Literas
amore nihil dicam , quum eum
omnes in Te pariter admire-
mur. Verùm ne captasse vi-
dear occasionem Laudis quam
Tu pro ingentâ Tibi modestiâ
spernere soles , ego tantùm
subnexum librum ad Tuæ Cel-
situdinis aras deponam , hu-
millimè rogans ut nominis
Tui tutela ei non denegetur ,
Me-

Medicinæ quidem Artis nobilissimæ præstantiam humano generi utilem ac necessariam tunc quoque vides cum Te & Aulam Civesque tuos, Doctores tui præstantissimi *Romphius & Bruynsteenius* Reipublicæ bono, ex periculosis morbis pristinæ, cum Deo, valetudini restituunt. Accipe igitur Mecænas, istud qualecunque Observantiæ meæ signum; quod si Tibi non displiceat oppidò mihi gratulabor; nam ut rectè Venusinus cecinit.

Principibus placuisse
Viris non ultima laus est.

Vale, Princeps Illustrissime.
Deum precor medullitùs unâ
cum fratre meo ac omnibus bonis
ut ipsam Celsitudinem
* 4 Tuam,

Tuam, Heroinam Principif-
sam lectiffimam, Imperato-
rum, Principum, Regumque
progeniem diu longumque fos-
pitet.

*Usu ac mancipio Tuus sub-
ditus Arausionensis,*

B. P I E L A T

Medicinae Doctor.

SON-

SONNET

A Son Alteſſe Royale Mon-
ſieur Le Prince d'Orange.

Illuſtre & noble ſang de mille de-
my Dieux,
Heritier glorieux de leur rares meri-
tes,
Prince jeune & Vaillant qui brillés
ſous les Cieux,
D'un éclat qui ne peut point avoir de
limites.

Eſprit bien plus qu'humain dont les
charmes ſi grands,
Qu'on ne ſcauroit jamais parfaitement
decrire,
Ont gagné tous les cœurs de ces Bra-
ves Flamands.
Pour les faire ſolûmetre à voſtre ayma-
ble Empire.

Ma ſeule ambition eſt d'avoir le bon-
heur,

* 5

De

*De meriter un jour Vostre haute fa-
veur,
Ou bien de l'obtenir de Vostre pure
grace.*

*On pourra dire alors jusques à mon tre-
pas,
Pielat est plus heureux que ne le fut
Horace,
Veu qu'un si puissant Prince est son doux
Mecenas.*

*B. P I E L A T,
Doct. en Medec.*

Pro-

*Pro Serenissimo Principe Au-
riaco Votum Panegyricum
atque Christianissimum
à Doctissimo Do-
mino*

Dr JOANNE FR.
HELVETIO

Veræ Medicinæ Restauratore pro-
latum, in libro suo incompa-
rabili de Physiognomia &
rerum Signaturis.

O! Magne PRINCEPS

Vive { DEO, qui AUTOR est Vita,
CONSCIENTIÆ, qua Vita est
Vita,
FAMÆ, qua post Vitam est
Vita.

Prætereà

Sole { Ex DOMINI Verbo tibi sit
SAPIENTIA vera,
Ex CHRISTI merito tibi sit
FIDUCIA vera,

In vita Cœlo quoque sit tibi PATRIA
vera.

* 6

Mi-

Mihi verò

*Etiã da DEUS Pater, FILI &
SPIRITUS Sancte, nosse TE,
ME, MUNDUM, Amen.*

*Æqui bonique Consule,
Fave, Fove, Vale, Vive, Cer-
ta, Vince, Triumphã, regna
secundum æternum Edictum Om-
nipotentis DEI, qui est A & Ω,
Omnia implens in Omnibus*

Amen.

Ve.

Veræ Medicinæ Compendium á J. F. H. Mulo-
Medicorum seu Medicastrorum, Apo-
thecariorum sordidorum scil. ac
Insulforum, Chirurgorum
infciorum nempè simpli-
ciumque Tonforum Im-
pugnatore perpetuo.

Lapis Philosophorum est Sapientiæ eternæ
scintilla, magnesia Saturnina Catholica,
ignis Saxa perforans. In Vitulo Aureo.

Est alma sui Mercurii potio Medica.

Vis magnetica ingenita potentialis est in ferro à
magnete. Vis magnetica in auro à Mercurio. Vis
magnetica in argento à Venere seu Cupro.

Lapis est Sal divinus cujus operatione Corpus
metallicum sive minerale corrumpitur, destrui-
tur, demoritur. Proprium bonorum est, aliis
prodesse. Gregor. Nyssenus.

Interna plumbi natura à simplici Spiritus Salis
maturatione, nobilissima formâ externâ apparet.

Felix qui norit rationem eliciendi per ignis tortu-
ram ex metallis, arcana Medica. Lapis Philosofo-
rum quem Vidimus fuerunt tria ponderosa fragmen-
ta grandiuscula ferè parvam juglandem æquantia
qualia coloris erant vitrei, Subpallidi Sulphuris
quibus interiores adhibebant squamæ crucibuli, in
quo liquefacta fuerat nobilissima substantia.

Cera flava conservasset prædam à fumo plumbi.

Omnia metalla a Vaporibus plumbeis corrumpuntur & redduntur similia Vitro fragili.

Duo dumtaxat metalla ac mineralia dantur
ex quibus præparatur Arcanum, sed quia multò
abundantiùs in istius mineralibus Philosophorum
Sulphur suppetit. Ergò ex Mineralibus conficitur.

Men-

Menstruum est Sal quoddam cœleste seu cœlestis Virtutis cuius beneficio Philosophi Terrenum Corpus metallicum duntaxat solvunt, solvendoque mox reducitur in nobile Elixirium Philosophorum.

In crucibulo, non in vitro; à principio ad finem usque, in igne aperto perficitur operatio.

Opus totum non diutiùs nisi quatriduò & inchoatur & planè consummatur, in quod opus totum non impenduntur impensæ plures tribus Florenis. Neque minerale ex quo, neque Sal per quod est magni pretii.

Nemo artis amatorum sine communicatione aliqujus Adepti veri in æternum inveniet artem preparandi hoc mysterium.

Aurifaber de quo D. Helvet. Fuit tantùm Orichalci fusor qui à teneris imguiculis suum in pyrotechniâ ingenium excoluit, ac naturam metallorum inclusam pervestigavit.

Supra variis effectibus in variis vini & Scorbutis Hominibus probatur, non dari Unicum universale Medicamentum, sed mediante aliquo Remedio Vegetabili aut minerali. Artista laudat Sentivogium Cosmopolitam & Basilium in suis XII Clavibus.

Philosophorum Tinctura est reclusa in Mineralibus metallicisque corporibus.

Opus est ut Artis filii sciant qualiter per fermentum salinum quoddam idoneum metallicæque naturæ gratum edomare dissolvere separare & concentrare possit non magneticam medò virtutem tingendi metallica sed qualiter etiam more Philosophico in suo homogeneo Aureo vel Argenteo eandem multiplicare valeant. Philosophicus modus destruendi metalla atque colligendi animas ipsorum internas ab aliquo Adepto expectandus est.

Per

Per metalla, ex Metallis atque cum metallis emundatis, Spiritualibus & ab ipsamet fece antea depuratis fiunt metalla ac Aurum Argentumque Philosophorum vivum, tam ad corpora humana quam metallica.

D. Helvet. desiderat Modum præparandi illud Celeste Sal Spirituale per quod & cum quo corporeis terrestribusque substantiis possit quasi in eorum matrice colligere Spiritualis Salis & Lunæ radius.

Sendivogii Chalybs est illa vera Mercurialis humiditas metallica qua adminiculante sine omni corrosivo in igne aperto, crucibuloque Artifex auri possit fixos Salis aut lunæ radios a suo corpore separare, atque deinceps volatiles Mercuriales reddere pro Tincturâ Philosophicâ siccâ.

Pyrotechnia est matrix ac nutrix variarum nobilium Scientiarum Artiumque.

Ex cognitione Sympatiæ & Antipatiæ Metallorum astimantur veri Philosophi.

Helvetius in Suo Cœlesti Diribitorio.

Proprium fermentationis est odores, fetores, sapores & colores rerum immutare, earumque naturam veteri destructa producere novam.

Ut visus ex externis Signaturis relationes plantarum ad partes corporis, ita os ex Sapore, nasus ex odore Signaturas Sulphureas, Mercuriales, salinas trahunt.

Ex proprietatibus trium Principiorum res omnes vivunt aut moriuntur.

Lymphæ glandularum ventriculorum & viscerum omnium faciunt partium fermentum.

Fermentatio est Conservatrix sanitatis omnium partium. Beneficia fermenti describuntur pag. 7. Diribitorii.

H. uti-

H. utitur in Apoplecticis Vitriolo lunæ martis, & Veneris benè præparato dulcificato que.

Omnes pelliculæ nervorum ac musculorum totius corporis habent pro radice membranulas Cerebri.

Plantæ sumendæ secundum Complexionem. Germani Virgulam habent quâ ambulantes norunt quid sit in sinibus montium.

Chylus in ventriculo & Lympha in glandulis sunt succus alibilis, non Sanguis.

Universale magnum secretum humidum ac siccum est lapis.

Non pertinet ad Chrysopæos seu Alchymistas facere lapidem Philosophorum sed ad Doctos physicochymicos.

Confectum è vitro viridi perspicillum roborat visum. Vitrei autem rubini Tinctura cor confortat.

Sapienti sat dictum de ejusmodi Tincturis, separa purum ab impuroc.

Ex fermento corrupto in Chylo & succo alibili, in ventriculo & intestinis multa damna.

Item lymphæ glandularum in musculosis pelliculisque partibus. 26. Sapor Salinus, humiditas Mercurialis.

Effervescentiæ, fermentum, Flatus omnes morbos producant.

Calidum & frigidum, siccum & humidum non sunt illud centrum ad cujus circulum omnes Omnium creaturarum præprietates circumvolvuntur.

H. pro Sale acerbo Vitriolato utitur ad Correctivum, herbis Mercurialibus, ut & pro sale Austero aluminoso.

Aluminosum opponitur Vitriolato ita etiam ex Vegetabilibus quædam opponuntur aliis, ex vi ipsorum

serum Sulphuris dulcis cum Salis acidi mix-
tura.

Sal austum seu Aluminosum est etiam Narco-
ticum, astringens, constringens, contrahens,
& ab effectu ejus omnes membranose nervose mus-
culoſe & Fibroſe partes pati neceſſe habent &
virtute ſui Sulphuris dulcis in partibus glanduloſis
longè plures accreſcentias, excreſcentias, tumo-
resque Scrophuloſos producit.

Datur Correctorium Speciale hujus Salis austeri.

Omnis Sapor acidus ſive fætor, ſive odor Vo-
latis acidus eſt quoque Sal tertium compositum ex
ſale acri prædominante, ex Sulphure amaro fixo
in humiditate Mercuriali ſubdulci.

Sapor acidus jure judicatus eſt Sal tartareum
conſimilis generis Salem acidum reperies in omni-
bus corporis noſtri ventriculis.

Sapor acidus fermentum promovet in ventricu-
lis, ita odor acidus in Arteriis.

Utiliter adhibentur acida in morbis ſerventio-
ribus contra ſuum, ratio eſt quia præcipitant om-
nia inflammantia Sulphurea, oleoſaque Salia vo-
latia, & fermentum corruptum in actum priſtinum
reducunt.

Non ſunt adhibenda acida quando morbus eſt ex
acidis. Morbi ex humoribus acidis cum Correctivis.
43. ad 57.

Sapor fixus & odor ſive fætor Volatis amarus
eſt Sal Sulphureum tertium compositum ex Sulphure
dulci & ſale aſtero in Mercuriali humiditate.

Reperitur in veſica fellis.

Contubernalis ignorantie redarguit.

Cum acidum prædominatur, adhibentur Amara
& Alkalia.

Aloe

Aloe Solutionem alui. Sudorem Carduus ben. Urinam, cortex mali Aurantii, Salivam Pyretrums &c. 54.

In morbis ardentibus, cautione opus in amaris Medicamentis.

Nam amari odores sedem capiunt intus membranas cerebri aut in meningibus.

Morbi qui ex amarore nascuntur. 60

Sudorifera commendat in Febris.

Quæ herbæ acidæ & res pugnent contra Amara Sulphurea. 58. 59.

Omnis Sapor acris fixus & odor Volatilis est. Sal Sulphureum tertium ex Sulphure fetido amaro & sale austero, in quodam Mercuriali humiditate putrida.

Omnis sapor acris censetur Sal Armeniacosum.

Tale reperitur in vesicis & aliis visceribus.

Omnis carnis mortificatio vocatur Sphacelus. 62

Varios morbos Sal tale acre progignit.

Dantur pugnancia contra Acris Sulphurea.

Index morborum Acris Saporis. pag. 69

Sapor salsus fixus est sal tertium ex Sulphure Volatili subamaro, & sale acido fixo subtili in humiditate Mercuriali Sub dulci. Vocatur Commune Sal nature.

Morbi varii à sapore Salino nascuntur.

Herbæ pugnantes mediante suo Sale Volatili Sulphureo resolvente contra Salsedinem fixam urinosam. Omnis sapor & odor dulcis est Sal tertium, conflatum ex Sulphure Volatili maturo, & sale fixo insipido calcis in humiditate Mercuriali.

INDEX REMEDIORUM.

A.

A <i>Cacia.</i>	112
<i>Radix Amoris.</i>	128
<i>Aqua Tenellorum Cervi.</i>	19
<i>Aqua Cordis Cervi.</i>	20
<i>Aristolochia Longa.</i>	121
<i>Arthemisia.</i>	132
<i>Arum.</i>	125
<i>Arundo Indica Odorata.</i>	120
<i>Arbor Aurantia.</i>	115
<i>Aqua Sulphurea Martis.</i>	153
<i>Aroph. Philosophorum.</i>	157

B.

B <i>Alfamina Momordica.</i>	125
<i>Balsamum Cinnamomi.</i>	77
<i>Balsamum Vitæ.</i>	73
<i>Balsamum Sulphuris Camphoratum.</i>	81
<i>Bezoardicum Corn. Cervi.</i>	21
<i>Bezoardicum Cornu & Ungulæ Alces.</i>	25
<i>Bezoardicum Cornu Rhinocerotis.</i>	32
<i>Bezoardicum Viperinum.</i>	38
<i>Billinghbingh.</i>	110
<i>Bryonia.</i>	126
<i>Arbor Bolanga.</i>	85
<i>Butyrum Perlarum.</i>	51
	Ca-

I N D E X

C.

C <i>Alamintha.</i>	128
<i>Calamus Aromaticus.</i>	123
<i>Carambolos.</i>	111
<i>Arbor Cassia.</i>	114
<i>Arbor Citri.</i>	114
<i>Cornua Alces calcinata & præparata.</i>	24
<i>Arbor Cinnamomi.</i>	55
<i>Conserva Florum Cinnamomi</i>	57
<i>Folia Cinnamomi.</i>	58
<i>Fructus Cinnamomi.</i>	63
<i>Radix Cinnamomi.</i>	78
<i>Arbor Cinnamomi Sylvestris.</i>	84
<i>Cocos Sive Arbor Crepitaculorum.</i>	101
<i>Crystallus, & alii Nobiles atque pretiosi lapides.</i>	167
<i>Crocus Martis.</i>	150

D.

D <i>Iascordium Spagyricum.</i>	83

E.

E <i>Mplastrum album Frigidum.</i>	69
<i>Emplastrum Diasulphur Camphorat.</i>	66
<i>Emplastrum Cephalicum.</i>	67
<i>Emplastrum Nervinum.</i>	68
<i>Emplastrum Stomachicum.</i>	67
<i>Essentia Cinnamomi.</i>	72
<i>Extractum Radicis Cinnamomi.</i>	96
<i>Electo</i>	

I N D E X.

<i>Eleosaccharum.</i>		159
	F.	
F <i>Aba Purgatrix</i>		124
<i>De Floribus Cinnamomi.</i>		56
	G.	
G <i>Galanga Major.</i>		122
<i>Gummi Gutta.</i>		106
<i>Arbor Granata.</i>		116
	H.	
H <i>Ircus.</i>		42
<i>Hyssopus.</i>		129
	K.	
K <i>Kakuna Ghaba.</i>		108
	L.	
L <i>Ignum Ebenum.</i>		98
	M.	
M <i>Archafita Sulphurea.</i>		162
<i>Matricaria.</i>		133
<i>Marrubium.</i>		129
<i>Mentha.</i>		129
<i>Marmella.</i>		87
<i>Marmelada Cordialis.</i>		88
<i>Cephalica.</i>		89
<i>Hepatica.</i>		91
<i>Nephritica.</i>		93
	Pecto-	

I N D E X.

<i>Pectoralis.</i>	90
<i>Stomachica.</i>	90
<i>Laxativa.</i>	93
<i>Marmelada cum Gummi Gotti.</i>	94
<i>Minera Martis.</i>	141
<i>Molucca Gajapala.</i>	103
<i>Morunga.</i>	111
N.	
N icotiana.	126
<i>Nymphæa.</i>	131
<i>Nitrum Vitriolatum.</i>	161
O.	
O leum Coctum Florum Cinnamomi.	58
<i>Oleum Martis vel Mars Potabilis.</i>	154
P.	
<i>De Conchis seu Perlarum testis.</i>	94
P olipodium Indicum.	124
<i>Sylvestres & Domestici porci.</i>	45
<i>Essentia Lapidis Porcini Ceylonici.</i>	47
<i>Pulvis antifebricitus Perlatus.</i>	53
R.	
R osmarinus.	130
<i>Ruta.</i>	131
S.	
S al Centrale Fixum.	139
<i>Sal Cinnamomi.</i>	74
<i>Sal</i>	Sal

I N D E X.

<i>Sal Volatile Urinæ Vinosum.</i>	5
<i>Sal Volatile & Fixum en Viperis & Serpenti-</i> <i>tibus.</i>	34
<i>Salsaparilla.</i>	126
<i>Spiritus Salis Dulcis.</i>	150
<i>Sulphureus.</i>	154
<i>Spiritus Vitrioli.</i>	164
<i>Sambucus Indica, Minai vocata.</i>	109
<i>Scabiosa.</i>	132
<i>Scilla.</i>	130
<i>Scorpiones.</i>	47
<i>Arbor Serpentaria.</i>	95
<i>Radix Serpentum.</i>	116
<i>Sesamum.</i>	131
<i>Solanum Hortense & Indicum.</i>	125
<i>Spiritus Vini Camphoratus.</i>	180
<i>Spiritus Vini Diaphoreticus.</i>	1
<i>Spiritus Sanguinis Cervi.</i>	21
<i>Spiritus Cornu Alces.</i>	22
<i>Spiritus Antiepilepticus ex Ungula Alces.</i>	24
<i>Spiritus Fuliginis ex Ligno Cinnamomi.</i>	75
<i>Spiritus Cornu Capri Cervi Orientalis.</i>	26
<i>Spiritus Cornu Rhinocerotis.</i>	28
<i>Spiritus Ligni Ebeni.</i>	99
<i>Spiritus Sanguinis Hirc.</i>	42
<i>Syrupus Camphoratus.</i>	61
<i>Syrupus Cinnamomi.</i>	76
<i>Syrupus Perlarum.</i>	52
<i>Spiritus Nitri acidus & dulcis.</i>	161
<i>Spi-</i>	

I N D E X.

<i>Spiritus Vitrioli Martis.</i>	149
<i>Syrupus Chalybeatus.</i>	158
<i>Spiritus Salis.</i>	160
<i>Spiritus Salis Dulcis.</i>	160
<i>Sulphur Martis.</i>	4
<i>Sulphur Philosoph. præparat.</i>	165
<i>Tinctura Sulphuris Vitrioli..</i>	150

T.

T <i>Amarindis.</i>	113
<i>Terra.</i>	35
<i>Tinctura Bezoardica.</i>	40
<i>Tinctura Sulphuris Camphorati.</i>	82
<i>Arbor Tristis.</i>	116
<i>Turbith.</i>	122
<i>Vitriolum.</i>	163
<i>Vitriolum Martis Dulce.</i>	153

V.

U <i>nguentum. Carminaticum.</i>	71
<i>Vnguentum Hepaticum.</i>	70
<i>Vnguentum Nervinum.</i>	69
<i>Vnguentum Splenicum.</i>	

Z.

Z <i>edoaria.</i>	116
<i>Zingiber.</i>	119
	L A.

LABORATORIUM CEYLONICUM.

CEYLONICI nostri LABO-
RATORII principium inibimus,
Regnum Animale perlustrando; sed
imprimis quasdam ex Humano cor-
pore *preparationes* designabimus
eò quod à nobis precipuæ dignif-
simæque censeantur: sunt autem cæ
quæ sequuntur.

Spiritus Vini

Diaphoreticus.

Recipe Sanguinis Humani, scili-
cet ex sanis ac iuvenibus Maribus,
tantum quantum libuerit: & quan-
do coagulatus erit, Aquam ipsius
ejice, quam quidem si velles in *Bal-
neo Mariæ per Alembicum*, distillare
posses, eaque utilissima tibi foret

A

pro

pro nonnullis oculorum affectibus :
 Sanguinem autem quod attinet : Ac-
 cipe *Spiritus Salis* quantitatem æqua-
 lem Aquæ detractæ : Agitentur atque
 misceantur simul , tunc *Alcali Vo-*
latile seipsum imbibet , & utrorum-
 que fiet *Conjunctio*, per quam deinde,
 melior quàm antea separatio contin-
 get in Igne. Tunc materiam ad So-
 lem vel super Igne siccabis , ipsi quin-
 quies tantùm *Tartari Albi* permif-
 cens , eò usque pulverem exinde for-
 mare poteris. Tunc impones ipsum
 in Retorta Vitrea , quam optimè un-
 dique lutatam cum Recipiente in for-
 nace ventosa collocabis , ignem au-
 tem primò lentum , ac moderatum ac-
 cendes & pedetentim fortiozem ,
 donec nil ampliùs exire videas. Tunc
 Ignem extingui permittes , Recipien-
 tem eximes , & quod inest in Vitream
 Retortam effundes , adjiciendo ter
 aut quater tantùm *Spiritus Vini* :
 Postquam autem aliquoties illas res
 simul extraxeris , *Spiritum* quem-
 dam

dam habebis, constantem en *Sale Volatili Mercuriali*, ex *Subtilizato Sulphure Tartari* & ex *humano Sanguine*, qui quidem *Spiritus* erit penetrans, incidens & dissolvens, ita ut obstructions aperiat, Viscosos humores incidat ac solvat, maligna fermenta præcipitet, eaque protinùs per Sudorem ac Urinam depellat. Nonnullas nunc eo tibi præscriptum Formulas, ut exinde tibi judicare liceat quomodo *Medicamentum* istud egomet multoties adhibui, atque Ægrotantes magno cum fructu sublevavi: fit autem hoc, sequenti modo.

Post primas Corporum Præparationes, bonus est hic *Spiritus* ad omnigenas Febres quæ Viscerum obstructioni, vel acri cuidam Fermento, suam debent Originem: Veluti:

Rec: Sp: *Vini Diaphoretici*, gutt. xx.

Vini Albi Gallici, unc: ij.

M. F. *Sudoriferum*.

In Epilepsia.

A 2

Rec:

Rec: Sp. Vini Diaphoret. Dr. S.

Aq. Menth.

Rorismarin: an. unc j.

M. F. Sudorif. pro duab: dosib.

In Apoplexia.

Rec: Sp: Vini Diaphor: Dr. S.

Essent: Rorismarin: Scr. S.

Cinnamom gutt. v.

Aq: Cardamom: Sylvestr. unc ij.

M. F. Sudoriferum.

In Suffocatione Matricis.

Rec: Sp: Vini Diaph. Scr j.

Syr. Menth. unc S.

Aq. Matricariae unc j.

M. F. Haustus.

In Obstructione Mensium.

Rec: Sp: Vini Diaph. Dr. S.

Essentia Cinnam. Scr. j.

Rorism. Dr. S.

Aq. Calaminth.

Arthemif.

Matricar an. unc. j.

Syr. Cinnam. unc j.

Misc.

In Hydropse.

Rec:

Rec: *Sp. Vin. Diaph. Scr. j.*
Aq. Morung. unc. j.
Misc. F. Sudoriferum.

Quamvis ipsius Usus ulteriùs extendi possit, non tamen mihi visum est necessarium illud hoc in loco describere, quandoquidem quilibet Artis Amator ampliorem huius Remedii perquisitionem faciendi satis superque capax sit futurus.

Quoad applicationem externam, respectu *Fluxus Podagrici & Arthritidis Vagæ*, rectum æquumque tempus quo *Spiritus* ille sit usitandus, noverint Artis Periti.

Quod superest spissum Oleum, præstans *Anodynum & Resolutivum* est ad omnes duros, frigidos & viscosos Tumores.

Sal Volatile Urinæ Vinosum.

Recipe, quantitatem sufficientem
Vrinæ Juvenum Microcosmi Filiorum,
A 3

rum, qui sani sint & per aliquod temporis spatium, bono cibo, bonoque vino nutriti fuerint, urinam illam in vase depone, quod diligenter obturabis, cum verò per duos menses in Fimo Equorum vel alio quodam modo putrefacta fuerit, tunc eam in *Arena* per Retortam distillabis, suaviter ac lentè *Spiritus* eliciendo, donec *Syrupi Species* in fundo remaneat, quod autem distillatum erit iterum superimpones, & denuò distillabis velut antea, donec fuerit condensatum. Tunc impone simul *Spiritus* istos in magna phiala, quæ longum ac spatiosum collum habeat; appone desupèr Capitellum, & ipsi Recipientem adjuuge, quibus simul benè lutatis phialam in Vase cineribus pleno collocabis, & ignem leniter accendes, tunc ascendet *Sal Volatile Mercuriale*, & coagulabitur in Collo sicut & in *Capitello* & in *Recipiente* Dùm verò non ampliùs sursum sublimabitur, tunc phialam eximes, &
Sa-

Salem totum colliges, quem iterum in aliam phialam immittes, ipsi superaffundendo portionem quandam *Liquoris Salis Tartari & Spiritus Vini*, quæ quidem per aliquot tempus ita diriges ut calor sit moderatissimus, ne unum ante aliud clevetur. Cum autem hoc modo res tuæ diu substiterint, denuò Capitelum superappones, quod bene lutabis, & apposito Recipiente, æstium calorem moderatum excitabis: tunc in *Capitello* sublimabitur *Sal* formæ mirabilis, quod quidem non manebit coagulatum, velut aliud *Sal Volatile*; sed statim in quemdam *Liquorem* diluetur, cujus virtus mirum in modum est. extraordinaira. *Medicamentum* istud multos præstantissimos effectus producit in morbis periculosis, & vel minima Dosis sufficiens est. Possumus pariter hoc eodem medio quoddam *Sal Essentiale Vegetabilium*, cuiuscunque generis sint, extrahere & illud ad unum-

quemque morbum aptum reddere, quod quidem tunc temporis multo majori pretio dignum erit. Hujusce præparationis quandam vobis formulam communicabo, juxta quam omnes alias investigare poteritis.

Rec: Sp: Vin. Tartaris: unc ij.

Ol. st. Vegetabil: Dr. j.

Dùm res iste simul succussantur, confestim invicem uniuntur. Impone illas in phiala, & ipsis adjice *Drach. j. Salis Urinae Vinosi*, quæ simul cum igne lento Sublimabis, tunc sal quoddam exurget, quod in se virtutem *Essentialem Vegetabilium* continet, & ad gravissimos Morbos ac obstructions Corporum, pretiosissimum, nobilissimum ac efficacissimum est *Medicamentum*, prout à multis doctissimis peritissimisque Scriptoribus sufficienter fuit demonstrantum.

Dosis est 2. 3. ad 5 Grana, cum idoneis Vehiculis.

Quamvis autem plura Medicamen-

ta

ta fieri possint ex Humano Corpore, nulla tamen impræsentiarum me cogit necessitas, ut quid amplius hac de re conscribam: sunt enim alii qui munus illud peregerunt. Quamobrem alias operationes præteribo, duabis istis insistens, quibuscum omnes aliæ componi possunt.

*Spiritus & Sal Volatile Oleosum,
è Dentibus Olyphantum.*

Dentes Olyphantis suppeditant *Europa* Segmenta sive Rasuram, *Ebur*, *Ustum* vel *Spodium ex Ebore*, ad usum Medicinæ. Labores autem ac Examina per ignem in *Ceylonia* sequenti modo direxi.

Recipe, Segmentorum partem sufficientem, quam in Retortam vitream immittes, & hanc in fornace ventosa depones, dum autem eidem Retortæ Recipientem adiunxeris & ambo benelutaveris, distillandum est *per gradus*,

A 5

us,

dis, donec nil ampliùs educatur; tunc ignem extingui permittes, Recipientem assumes & quod in eo continetur in Retortam infundes, deinde Recipientem optimè lavabis cum *Spiritu Vini*, quem etiam affundes simul, & totum unà rectificabis. Hinc tibi supererit *Medicamentum* subtilissimum atque jucundissimum. Si verò tibi sit cupido salquoddam siccum habendi, poteris illud per phialam sublimare atque ad usum fervare. Medicamentum istud semper tibi maximum auxilium præbebit pro morbis sequentibus.

In Syncope & Palpitatione Cordis.

Rec: *Sp. ex Ebore, gutt. x.*

Ess. Cinam gutt. iij.

Syr. Citri, dr. ij.

Aq. Cinam.

Rosar. an. unc. S.

M. pro una dosi.

Sn Catharro Suffocativo.

Rec: *Sal. Volat; Oleos. ex Ebore, gr. v.*

Tinct.

Tinct. Cinom. gutt. viij.

Syr. Fol. Cinnam. dr. ij.

Aq. Menth.

Foenic. an. unc. S.

M. pro una dosi.

In Suffocatione Matricis.

Rec: Sp. ex Ebore, gutt. x.

Syr. Fol. Cinnam. dr. ij.

Aq. Cinnam.

Matricar. an. unc. S.

M. pro una dosi:

In Obstructione Mensium.

Rec: Sp. Eboris, gutt. x.

Syr. Calaminth. dr. ij.

Aq. Matricar.

Cinnam. an. unc. S.

Ess. Cinnam. gutt. iij.

M. pro una dosi.

In Pleuritide, vel alii puncturis.

Rec: Sp. Ebor. gutt. x.

Succ. Cichor. unc j.

Portulac. unc. S.

M. pro una dosi.

Sal Volatile & Oleum,
 Ex Ossibus Olyphantum.

IN Syluis *Ceylonia* tot hujus generis ossa reperiuntur quot desiderantur Eorum autem examina sequenti modo suscepi.

Recipe, magnum, rotundum & terream Instrumentum, cuius collum fit oblongum dum autem exiguis istis Ossibus adimpletum erit, depones illud in Fornace Ventosa, & adjecto magno Recipiente, distillabis *per gradus* usque ad summum, cum igne fortissimo, donec nil amplius prodeat. Cum autem ignis sponte fuerit extinctus, eximes *Recipientem*, ubi magnam quantitatem habebis *Salis Volatilis & Olei*. Salem ad omnes occasiones ubi tale medicamentum conveniens est, impendere poteris, quin etiam ex eo pretiosum *Salmiac* componere poteris.

ris.

ris quod modo sequenti peragendam
est.

Sal Armoniacum Artificiale.

Recipe, Salem istum quem in Re-
tortam injicies & ei tantum Spiritus
salis superaffundes, quantum requi-
retur, ut nullam amplius ebullitio-
nem fieri percipias. Cum autem hu-
miditates extraxeris, albissimum
pulcherrimumque *Salem Ammiac* in
Fundo comperies, qui pulchrior ad-
huc evadet, cum ipsum sublimari
curaveris. Hoc eodem modo *Salmiac*
ex omnibus *Animaliam Salibus* & ex
Spiritu Salis, facile compositu est,
imò & pro tanta quam cupiveris
quantitate.

Oleum ex Ossibus est præstantissi-
mum Linimentum quoad *Beriberi*
Spasnum, Paralytim, Lethargiam,
Torporem & alias nervorum infirmi-
tates; ita ut loco plurimorum Oleo-
rum supplere possit quæ nobis ex Eu-

• ropa absque necessitate transmittuntur. Dùm enim assumo decem libras Olei, semi libram Olei Camphoræ & uncias quatuor istius Olei, atque omnia cum foliis Cinnamomi decocta comprimo atque transcolo, tunc habeo tale pretiosum Oleum contra morbum Beriberi; quale possum desiderare, & ita mihi cæteras licitum est unctiones dimittere.

*Elephantis Ossa
Calcinata.*

Recipe, Quæ supersunt Ossa: fac ut calcinentur, eò usque tenera fiant & alba. Hæc sunt plurimùm efficacia & eorum usus multò plus præstat quàm *Cornu Cervi ustum*. Tunc enim magis sunt Astringentia magisque Glutinosa: Vires eorum potentissimas in omnibus occasionibus expertus sum.

Spi-

Spiritus Cornu
Cervi.

Spiritus iste, quem omnes eruditi Medicinæ Doctores in Europa notum habent, cum tanta quantitate fieri potest in *Ceylonia*, ut exhinc omnia loca totius Indiæ tantùm possint, quantum indigent, recuperare: quod jure pari mihi respectu multorum aliorum præstantium Medicamentorum, dicendum est, quæ ex hoc Animali componi possunt. Nunc itaque, qualia semper præparari possint in *Ceylonia*, talia vobis etiam impertiar, ordinatim seu unum post alterum demonstrando.

Recipe, Cornuum Cervi quantitatem sufficientem jisque minutim concisis ingens terreum Instrumentum adimplebis, quod in Fornace Ventosa depones, ei Recipientem adjungendo, atque simul omnia benè lutando; sic *per gradus* ad extremum
cum

cum igne fortissimo distillabis, donec nil amplius exoriat: tunc ubi focus erit extinctus, Recipientem assumes, quod inest, in Retortam infundes atque cum *Spiritu Vini* Recipientem ablues & ablationem in Retortam eandem injicies, quam in Vase Arena repleto cum Recipiente, quod benè lutabis, depones. Tunc leniter distillationem promovens, educetur *Spiritus* cum *Sale Volatili*. Dùm autem nil ampliùs subtile prodire percipies, extolle Recipientem, & ipsi Vitrum alterum præpone, & *Oleum* Subtilissimum extrahes quod solum servare poteris. In Fundo remanet *Oleum* spissum quod ad externum usum servari potest.

Hic est igitur *Spiritus Cornu Cervi*, e quo si *Salem* quemdam habere desideres oportet ut illum secundùm *Artem* sublimari cures.

Hic *Spiritus* magnum ac laudabilem usum habet in *Medicina*, prout sequitur.

In-

In Febribus Malignis, Petechialibus
& Pestilentibus.

Rec: Sp: Corn. Cerv. gutt. x.
C. C. Philosoph. Prap.
C. C. Usti, an Scr j.
Sulph. Phil. Prap. gr viij.
Aq. Zedoaria, unc. ij.
M. F. Sudoriferum.

In Pleuritide, vel laterum Doloribus.

Rec: Sp: C. C. gutt. x.
Syr. Pectoral. dr. iij.
Succ. Cichore.
Aq. Scabios. an. unc. S.
M. F. Sudoriferum.

In Suffocatione Matricis.

Rec: Sp: C. C. gutt. xv.
Syr. Calaminth.
Arthemisia, an. dr. ij.
Aq. Matricar. unc. j.
M. pro duabus dosibus.

In Syncope & Palpitatione Cordis.

Rec: Sp: C. C. gutt. x.
Aq. Corn. Cervi, unc j.
Syr. Citri
Arantior an. dr. ij.

M. pro

M. pro una dosi.

In Variolis & Morbillis.

Rec: Sp: C. C. gutt. x.

C. C. Usti.

CC Philos. Preparat. an. Ser. S:

Sulp. Phil. præp. gr xij.

Terra Sigillata Ceylonic. gr viij.

Aq Tenell. Cervi, unc j.

M. F. Sudoriferum.

Ex supermanentibus Cervi Cornibus, Cornu Cervi Ustum præparatur, nec oportet curare ut ad nos transmittatur, quandoquidem generis ejusdem plurimas libras singulis annis transmittere possumus.

Oleum subtile quod sursum delatum est, applicari potest, tam internè quàm externè, pro nonnullis affectibus. Ex Oleo condensato fac certum

Empl. Nervinum.

Rec: Cera Citrina, lib. j.

Ser-

Servi Cervin, lb S.

Ol. Corn. Cervi.

Sangui. Cerv.

Off. Cervi, an. unc. S.

M. F. Empl.

Cùm Emplastrum istud ad usum conferes & ipsius efficaciam animadvertes, summoperè virtutem ejusdem demiraberis, quam expertam habebis in *Dislocationibus*, *Paralysibus*, *Marcore membrorum à vulneribus causato*, *Podagra*, *Spasmo*, *Convulsionibus*, & similibus affectibus.

Aq. Tenellorum Cervi.

Rec: Cornua Cervi Novella Sanguine ad huc repleta, in Frustula concisa, q. s.

Succ. Citri

Arantior an lb j.

Flor. Cinnam

Cardam. sylvestr. an. m. j.

Aq. Rosar.

Vini Albi Gallici, an lb j.

To-

Totum hoc simul in Retorta Vitrea impone ; ei Capitellum superaddendo atque illud in *Balneo Mariae* ad siccitatem elice, illudque tanquam Aquam Cardiacam pretiosissimam custodi.

Aq. Cordis Cervi.

Rec: Cor Cerv. N°. 1.

Succ. Citri.

Arantior an lib. ij.

Cinnam unc ij.

Cardam. unc. S.

Cortic. Citri.

Arantior an. dr. iij.

Flor. Cinnam.

Herb. Rorism.

Matricar an. m. S.

Aq. Rosar lb. j.

Vini Albi Gallici, lb. iiij.

Totum in *Balneo Mariae* distilla usque ad siccitatem & ad usum serva.

Be-

Bezoardicum Corn. Cervi.

Rec: *Rasura* Corn. Cervi.

Corn. Cervi Philosoph. preparat.

Corn. Cervi usti & præp an unc. ij.

Sal. Volatil. C. C. dr. j.

Sulph. Philosophicè præp. dr. ij.

Terr. sigill. Ceylonic. unc. S.

Lapid Bezoar. or dr. iij.

Fol. Auri, No. 5.

Ol. still. cinam gutt. x.

M. F. Pulvis.

Maximam ipsius Efficaciam percipies in malignis omnibus morbis.
Dosis est drach. s. ad drach. j.

Spiritus Sanguinis Cervi.

Recipe, Sanguinem Cervi quem in Retortam injicies & extrahes per Arenam ipsius sal Volatile, Spiritus & Oleum. Dum autem nil amplius eliciendum superest, detrahe Recipientem, effunde totum simul in Retortam, & dum leniter ac suaviter

viter rectificatum fuerit, fervetur ad usum. Hoc erit tibi Remedium non minori virtute dotatum quam *Spiritus Cornu Cervi* respectu morborum eorundem pro quibus *Spiritus* illum tibi commendavi. Dosis est scrup. s. ad scrup. j. in convenientibus Vehiculis.

Ossa Cervi non secus ac *Olyphantum*, prout te docui, suppetitabunt tibi certum *sal Volatile* & *Oleum* quæ tibi magnam virtutem demonstrabunt in *Medicina* & in *Chirurgia*.

Spiritus Cornu Alces.

Recipe sufficientem quantitatem *Cornuum Alces* quæ quidem nobis nusquam deficiunt in *Ceylonia*, *Terreum Instrumentum* eisdem cornubus adimple, super igne aperto illud appone, adapta ipsi Recipientem bene lutatum, & da ignem *per gradus*, tandem verò fortissimum, quod tibi

tibi faciendum est tamdiu donec nil amplius prodeat. Tùm fines omnia refrigerari, Recipientem extolles, quod inest in Retortam infundes & Recipientem ablues cum spiritu *Rorismarini* quem superaddes, & totum in *Arena* rectificabis. Dùm *Phlegma* & *Oleum* incipiunt exire, siste gradum, & extrahe spiritus & eos separatim serva. Hoc erit adhuc tibi Medicamentum pretiosissimum quod in *Epilepsia*, *Apoplexia*, *spasmo* & similibus morbis maximam Virtutem tibi demonstrabit. In *Epilepsia* sequenti modo potest adhiperi.

Rec: Sp: *Corn. Alces*, scr. S.

Ess. Rorism. scr. j.

Aq. Matricar. unc j.]

M. F. Haustus.

|| In *Apoplexia*.

Rec: Sp: *Corn. Alces*, scr. S.

Ess. Succini, gutt. viij.

Cinnam. gutt. iij.

Ro-

*Rorism. scr. j.**Aq. Menth. unc j.**M. F. Haustus.*

*Cornua Alces Calcinata &
Preparata.*

Cornua ista calcinantur & præparantur non secùs ac Olyphantum Ossa, prout suprà dictum fuit.

*Spiritus Antiepilepticus
ex Ungula Ales.*

Recipe, certam quantitatem Vngularum, quas minutim dislecabis, jisque Retortam adimplebis, & exinde *Sal Volatile* & *Oleum elicies*. Quando distillationem peregeris, assume *Retortam*, & perge pari modo ac de *Cornubus* dictum est. *Ungulas* supermanentes calcinabis & servabis ad usum. Spiritus illius rectificati duas Uncias in Retortâ impones, & superaddes.

Rec:

Rec: Nuc. Moscat.

Macis.

Cubebæ.

Coriandr.

Cardamom.

Cardam. Sylvest. an. unc. S.

Herb. Calaminth.

Rorism.

Matric.

Basilicon. an. M. S.

Sp: Vini, lb. j.

Hæc omnia sine per aliquot dies unâ macerari. Tunc distillato per Alembicum in Arena. Dosis est semidrachma, sumiturque cum aptis aquosis Liqueoribus. Exquisitissimum est Remedium in Epilepsia & Apoplexia.

Bezoardicum Cornu & Ungulæ

Alces.

Rec: Corn. Alces Philosophic. præp.

Corn. Alces Calcinat.

Ung. Alces Calcinat.

B

Ung.

Ung. Alces Philos. Præp. an. unc. j.
 Sal. Volat. Oleos. ex corn. &
 ung. alc. dr. ij.
 Fol. Luna, No. x.
 Mag. Luna, dr. j.
 Succini. dr. S.
 Ol. st. Menth. gutt. xx.
 Fol. Cinnam gutt. x.
 Butyr. Perlar. dr. j.
 M. F. Pulvis.

Bezoardicum istud auxilium suum
 in supradictis Affectibus potentiùs de-
 monstrabit. Dosis est semi drachma &
 ampliùs in convenientibus *Vehiculis*.

*Spiritus Cornu Capri
 Cervi Orientalis.*

A Nimalis hujus *Cornua* torfa,
 non lecùs ac ea quæ fert *Unicornu* rectà
 sursum eriguntur, in formam aculei
 desinunt nec minores habent vires:
 hæc igitur raspata vel minutim conci-
 sa, & in Terreo Instrumento deposita,
 præbent eodem modo *sal* quoddam
 cæ-

Volatile & Oleum, prout etiam efficiunt
cæterorum Animalium Corpora.
Quod quidem ubi rectificatum fuerit
cum parùm per Spiritus Vini, exquisi-
tum præbebit Spiritum qui tibi pro va-
riis affectibus inservire potest, scilicet.

In magnis Lypothimiis, Palpi-
tationibus & Oppressionibus.

Rec: Sp: Corn. Cap. Cerv. Or. scr. j.

Lap. Bezoar. Or. dr. s.

Syr. Citri.

Cinnam. an. dr. ij.

Aq. Tenell. Cervi, unc. j.

M. F. Haustus.

In Febribus Malignis.

Rec: Sp: Corn. Capr. Cerv. Or. scr. j.

Theriac. Ceylonica, dr. j.

Lapid Bezoar. Or. dr. s.

Aq. Zedoar. unc. j. s.

M. F. Sudoriferum.

In Suffocatione & Obstructione
Matricis.

Rec: Sp: Corn. Capr. Cervi Or. scr. j.

Syr. Cinnam dr. ij.

Aq. Matricariae unc. j.

M. F. Haustus.

B 2

Po-

Potest etiam ex ejusdem Bestiæ sanguine componi, sicut supra dictum est, Spiritus quidam qui celeriter auxilium suum præbebit in *Pleuritide*, atque similibus Affectibus.

Ex Ossibus hujusce bestiæ paratur etiam certum quoddam *Oleum* & *Sal Volatile* quod easdem Virtutes habet, ac *Oleum* quod ex Ossibus omnium Cervorum conficitur.

Spiritus Cornu Rhinocerotis.

HUjus Animalis Cornua (quæ ab Incolis & Portugalsibus in *India* magno pretio habentur) à me, sequenti modo, cum igne fuerunt examini subjecta. Constant abundantiam portione Sulphuræâ & plurimum continent *Salis Volatilis*, quod sequenti modo solet extrahi.

Recipe Cornu, quod in minutissima segmenta Tornator tornabit, Eoque Terreum Instrumentum adimplebis, id quod collocabis in
Ven-

Ventosa fornace, adjunctoque Re-
 cipiente benè lutato *per gradus* ig-
 nem accendes, & sub finem, vehe-
 mentissimum. Hoc factò, igneque
 demortuo, Recipientem assumes,
 ejusque contentum in Retortam vi-
 tream injicies, sed & Recipientem
 optimè lavabis cum tribus vel qua-
 tuor Unciis Spiritus Vini quem si-
 mùl miscebis. Tunc depones Retor-
 tam in Vase Arenâ pleno, & adjun-
 ges ipsi Recipientem benè lutatum.
 Tunc primò distillabis meliorem
 Spiritum, qui quidem cum subti-
 lissima, sulphurea & salinosa por-
 tione conjunctus extrahitur, deinde
 cum observabis quod *Phlegma* &
Oleum jam initium facient exeundi,
 debes ea colligere atque separatim
 servare. Tunc iterùm vitrum appo-
 ne & *Oleum* tamdiù extrahe, donec
 propter densitatem suam nil ampliùs
 fluere queat: tunc temporis labori fi-
 nem impone. Serva benè distillatum
 istud rubrum *Oleum* quod quidem,

pro morbis tùm externis tùm internis
magnam virtutem continere compe-
ries. Nam quoad internos si quis ti-
met ne Sanguis suus propter pericu-
losum occasum factus sit congelatus,
assumendæ sunt ipsi guttulæ quædam
istius Olei cum calida Cerevisia, vel
Vino vel aliis convenientibus Liquo-
ribus. Externè verò misceri potest
cum Linimentis quæ usui sunt ad gra-
ves contusiones, costas ruptas, dis-
locationes, Contorsiones, & simi-
lia. Mirum in modum dolorem sedat
& eundem sanat: Hoc etiam præstat
illud *Oleum* quod subsidet, ex quo pre-
tiosum *Emplastrum* fieri potest,
quod decies majorem vim demon-
strabit quam vulgare *Emplastrum*
Oxycroceum, aut cæteræ res omnes
quibus homines eundem in finem
utuntur. *Spiritum* talem conserva-
re poteris, vel exinde *Sal Volatile*
sublimare juxta modum quem tibi
pro quibusdam aliis declaravimus.
Usus istius *Spiritus* talis est.

Ceylonicum.

31

In Febris Venenosis: Contagio-
sis Morfuris Serpentum vel ali-
arum Venenolarum Be-
ftiarum.

Rec: Sp: *Corn. Rhinocerotis, gutt. x.*
Essentia Bezoardic. gutt. xx.
Lapid. Bezoar. Or. scr. j.
Syr. Camphorati unc. S.
Aq. Zedoaria, unc. ij.
M. F. Haustus.

In Affectibus Cordis.

Rec: *Sp. C. Rhinoc. scr. j.*
Syr. Citri.
Arantior.
Aq. Tenellor. Cervi. unc. ij.
M. F. Haustus.

In Epilepsia.

Rec: *Sp. Corn. Rhinoc. scr. j.*
Ess. Rorism. dr. S.
Aq. Menth. unc. j.

In Apoplexia.

Rec: *Sp. Corn. Rhinoc. scr. j.*
Ess. Succini. gutt. ij.
Syr. Perlar.

Cinnam an. dr. ij.

B 4

Aq.

Aq. Matricar. unc. j.

M. F. Haustus.

In Suffocatione Matricis & Hypochondriacis.

Rec: *Sp. C. Rhinoc. scr. j.*

Essent. Succin.

Rorism. an. gutt. x.

Syr. Arthemif. unc. S.

Aq. Matricar. unc. j.

M. F. Haustus.

Bezoardicum Cornu Rhinocerotis.

Rec: *Raf. Corn. Rhinoc. unc. ij.*

Corn. Rhinoc. calc. & prep. unc. j.

Terr. Sigillata Ceylonic. unc. S.

Cortic. Rad. Cinnam.

Cinnam. Sylvestr. an. dr. ij.

Sal. Vol. Oleofi Zerumbeth. dr. j.

Lapid. Bezoar. Orient. dr. ij.

Sal. Volat. Oleof. C. Rhinoc. dr. j.

Fol. Auri in Pulv. imp. cont. dr. j. s

Ol. Still. Cinnam. gutt. x.

M. F. Pulv.

Istud

Istud non minorem tibi Virtutem offeret quàm Spiritus, in Affectibus Supradictis. *Dosis est semid. ad drach. j.*

Sal Volatile & Fixum ex Viperis & Serpentibus.

INter illos varios colubros qui reperiuntur in *Ceylonia* habemus simul etiam *Viperas*, ut & alios magnos *Angues* qui dum *Hippocrates* viveret, in magno pretio fuerunt apud omnes expertos Medicos. Quamobrem non oportet illos silentio prætereire, nam iidem, multis ac miris modis, prestantes Medicinas nobis suppeditant.

Recipe Igitur partem unam *Viperarum* quæ supplebit defectui cuprearum illarum *Capellarum* vel aliorum magnorum *Anguium*, abjice caput, caudam ac viscera, exceptis *Hepate* & *Corde*; cætera simul exsicca, proscinde in minima frutula, quibus dein *Retortam vitream*

B 5

re-

replebis, tunc eam depones in fornace ventosa, Recipientem ei proponendo; exinde distillabis quidquid exire potuerit. Hoc facto vas tuum extrahes ac recipientem ablutum, evacuabis. Infunde totum liquorem in Phialam, cujus collum sit oblongum, tunc rectificabis eum, eoque modo *Sal Volatile* bellè sublimabitur, illudque deinde colligere poteris atque reservare. Nonnulli volentes ipsius factorem eximere, tantum affundunt *Spiritus Vitrioli*, donec non amplius ebulliat, & ipsius humiditates abstraxerint. Deinceps iterum superaffundunt partem unam *Liquoris Spiritus Tartari*, & ita separant *Sal Volatile* quod tali modo fit purius & penetrantius. Dum istud Sal ita coagulatum est cum *Spiritu Vitrioli*, & quodammodo ad fixitatem delatum est, felicissimè pro multis morbis impendi potest, quoad *Sudorifera*. Verumenimvero certus modus *Sal Fixum* faciendi requirit
Aquam

Aquam pluvialem quæ continet in se subtilem quemdam *Salem Nitrosam* quò sal superior per abstractionem aliquatenùs fixus fit. Qui Sal potest salubrioris usus esse quàm Sal Volatile, pro nonnullis affectibus. *Oleum*, quod provenit ex hac distillatione, pretiosissimum est, quoad *Chirurgiam*, dùm remediis illis immiscetur quæ sanandis vulneribus ac morsuris venenosorum Animalium inserviunt.

Hæc Salia virtutem præstantissimam continent in plurimis morbis malignis atque periculosis, si sumatur ex iis solummodò parva quædam Dosis; nam sudorem provocando, perniciosas materias expellunt, mirum in modum à Torminis earum optimè liberant, sanguinem purificant: firmiter adhærentes Humores incidunt & dissolvunt: præsertim verò vires suas demonstrant in *Arthritide*. Calculosas Materias per Urinas ejiciunt, vetustas viscerum obstructions aperiunt, variasque fe-

bres exinde provenientes perfanant, omnibus putrefactionibus atque melancholicis humoribus obsistunt. Idem præstat etiam hæc subsequens *Theriacæ* & ipsum *Bezoardicum* quæ simul cum supradictis Remediis semper ad usum habui parata. Hic ego vos nonnullarum præscriptionum participes efficiam secundum quas vobis ipsis consulere licebit.

In Febr. Malignis, Ptechialibus, & Pestilentialibus.

Rec: *Sal. Viperin. Volat. gr. v.*
Sulph. Phil. Præp. gr. vj.
Theriac. Ceylonic. dr. j.
Sal Volatil. Zerumbeth. gr. iij.
Aq. Zedoaria, unc. j. s.
M. F. Haustus.

In Febribus Intermittentibus.

Rec: *Sal. Volatil. Viperini, gr. v.*
Spin. Viperin. Calcinat. scr. j.
Sulph. Phil. Præp. scr. S.
Decoct. Hord. vel Cichor unc. ij.
M. F. Haustus.

Rec:

In Scabie & Lepra.

Rec: *Sal. Volat. Viperin. gr. iij.*
Spin. Viper. Calcin. scr. j.
Sulp. Phil. Prap. gr. vj.
Decoct. Lign. Ebeni unc. is.
M. F. Haustus.

In Arthritide.

Rec: *Sal. Volat. Viper. gr. vj.*
Spin. Viperin. calcin. scr. j.
Aq. Morunge, unc. is.
M. F. Haustus.

Illud autem Remedium multis aliis morbis inservire potest, cum maxima utilitate.

Externè sedat cruciatus Paraliticos atque Podagricos, si cum aqua Rosarum aut quadam aliqua re simili solvatur, & cum implicato linteo madido parti morbosæ superponatur.

Insuper præparantur à me Serpentes in *Ceylonia*, ita ut à putrefactione præserventur. Qua de causa possunt ad externos emitti, vel ad usum servari.

vari. Quod quidem fit modo sequenti. Postquam emundati sunt, ut antea dictum est, eos in frustula disseco, & per tres aut quatuor horas in moderatâ Muriâ colloco, tunc eos exsicco atque in cribro, quod obcludere possum, depono: postea subtereo parum ignis extendo, desuper spargendo pulverem factum ex *Cortice Rad. Cinam. Cortic. Radic. Cinam. Sylvest.* parumper *Myrrha & Lig. Aloës*, sic eos lentè sicari sino usque dum contundi & in pulverem redigi possint. Tunc ex hoc soleo componere certum quoddam.

Bezoardicum Viperinum.

Rec: *Pulv. Viperin. Præp. unc. ij.*
Spin. Viperin. Calcin. unc. S.
Terr. Sigillat. Ceylonic. dr. j.
Cortic. Radic Cinnam.
Cinnam sylv. an. dr. j.
Sulph. Phil. Præp. dr. ij.
Sal. Vol. & Fixi Viper. an. dr. j:
Ol.

Ol. still. Camph. gutt. xx.
M. F. Pulv. dof. dr. s. ad. dr. j.

Theriaca Ceylonica.

Rec: Mell. Despumat. lb. v.
Pulv. Viperin. Prap. nuc. iiij.
Spin. Vip. Calc.
Terre Sigill. Ceylonic. an. unc. ij.
Rad. Zerumbet
Zedoaria.
Calam. Aromat. an. lb. S.
Cortic. Rad. Cinnam.
Cinnam. Sylv. an. unc. iiij.
Aristolochia Long.
Ciuri.
Arantior.
Fol: Cinnam an: unc: j.
Sal: Vol: Oleos: Zerumb: unc: S:
Vol: & Fixi Viperin: an: dr: ij:
Camphor ex Rad: Cinnam dr: j:
Sulp: Philos: Prap: unc: j:
Ol; Rad: Cinnam dr: iiij:
M: F: Electuarium.

Quid

Quid fiet nunc de vobis? O
Theriaca Venditores, qui per totum
 orbem vagamini? melius esset ut de-
 ceptoriam vestram *Theriacam* à
Ceylonia prohiberemus propter eam
 quam ibidem centies meliorem com-
 ponere possumus. Hæc est recta ve-
 nenum expellens *Theriaca*, cujus
Scrupulus j: tam magnum effectum
 producet quam vestræ *Libra* integra.
 Non est *Theriaca* somnum inducens,
 sed Spiritus ipsos exhilarans. Suo
 Tempore satis superque manifesta
 fiet, propter tot & tantas Virtutes
 quæ continentur in ea.

Tinctura Bezoardica.

Rec: *Pulv: Vip: cum hep: & Cord. unc: j:*
Sal Volat: & Fixi Vip: an: dr: j:
Lap: Porcin Ceylonic: dr: js:
Cort: Rad: Cinnam:
Cinnam: Sylv:

Ari:

Ceylonicum.

41

Aristoloch: Long: an: dr: ij:

Rad: Zedoar.

Zerumbeht.

Calam Aromat.

Galang: Maj: an: dr: j:

Lign: Colubr: dr: iij:

Sp: Vini Camphorat: unc: viij:

Misc:

HÆc omnia simul in magnam Phialam injice, quam benè lutatam, in Arena Calida collocabis, ut fiat extractio. Cùm autem hoc modo per octo dies constituta fuerit, tunc totum in Retortam effundes & *Spiritus* extrahes quos iterùm superaffundes, & de novo *Tincturam* elicies tunc eam claram excipe, atque ad usum serva.

Habes hic præterea *Medicamentum* exquisitissimum quod *Theriaca*, *Mithridato* plurimisque aliis inutilibus Remediis anteferes, illa enim illa putrefactioni subjiciuntur, istud verò meliùs ultimâ quàm primâ die permanet.

net. *Dosis est semi Scrup. ad Scrup. j.*

Hircus.

INsuper volo vos participes facere duorum insignium Remediorum, ex *Hirco* fatente: *Helmontius* cujus altum Ingenium Scholas totius orbis Terrarum commovit in *Aurora* sua, ubi de *Duelech* scribit, ita loquitur. *Hircorum Urina* si velut humana distilletur plus præstat quàm enarrari potest contra Contemptores Artium: Quære, & gaudium reperies. In alio commendat *Sanguinem Hirci* tanquàm *Specificum* quoddam contra Pleuritidem. Hæc ambo Medicamenta per ignem ad Spiritus subtiles adduxi, prout sequitur.

Spiritus ex Urina Hirci.

Recipe, Sub ortum *Auroræ*, sufficientem portionem *Urine Hircorum*, nasum eis obturando, tunc an-

xii redduntur & urinam emittunt quia se quasi suffocatos sentiunt. Hanc Urinam postquam ut decet putrefacta fuerit per *Alembicum in Arena*, velut humanam Urinam distillabis. Istud est Remedium præstantissimum pro *Calculo*; quoad autem periculosas Ureterum ac Vesicæ obstructions, miraculosas exhibet operationes. Hoc ipso Remedio duabus vel tribus personis mirabiliter auxiliatus sum quæ aquam per quinque vel sex diés emittere nequibant, atque sui compotes non erant, circiter tamen trium aut quatuor horarum spatium cujuscunque periculi fuerunt expertes. *Dosis est Scrup. j. ad drach. S.* in Cerevisia, vel in Aqua, vel in alio Liquore.

*Spiritus Sanguinis
Hirci.*

Quid desiccatus *Hirci Sanguis*
ope-

opererur benè notum est. Ego verò *Spiritum* quemdam exinde prolicio, quo *Pleuritidem* omnium periculossimam, absque venæsectione sanare possum. Assumo portionem Sanguinis, aquam aufero, Reliquum per Retortam extractum, primò lentè, deinde vehementiùs, producit *Spiritum, Sal Volatile & Oleum*, quod tunc rectificatum per *Alembicum*, præbet pulcherrimum quemdam *Spiritum*, qui in hoc morbo mira præstat, quando cum medio quodam commiscetur, & cochleari juxta formulam sequentem in usum adhibetur.

Rec: *Sp: Sangu Hirc: dr: S:*

Succ: Cichor.

Portulac: an: unc: ij:

Syr: Scabios: unc: S:

M: F: Hausf: pro: 3 aut: 4 Dos:

Eandem efficit Operationem in Peripneumoniâ, cursus interrup-

ruptione Circulationis, in gravi-
bus occasibus, contusionibus, vel
Costarum Fracturis ubi datur suspi-
cio Sanguinis Coagulati.

Rec: Sp: Sangu: Hirc: scr: j:
Oc: Canc: Prap: gr: xv:
Succ: Scabios: unc: S:
M: F: Sudorif:

Quod juxta placitum vestrum rei-
terare poteritis. Oleum *Linimenti*
loco vobis inservire potest.

Sylvestres & Domestici Porci.

HÆc Animalia plurimas nobis
Medicinas suppeditant, quarum
cognitio sat evidens est. Nunc ve-
rò mihi solùm animus est paucula
describendi, quæ lapides *Porcorum*
attingunt (sic enim vocantur a pluri-
mis) Reperiuntur autem in *Porcis*
Sylvestribus Insula Ceylonica. Non
equi-

equidem Lapis est, sed est simul compacta pilosaque Materia, bili Bestiæ secundum gustum commixta, summamque amaritudinem obtinens. Res hæc frequentis nunc usus est apud Incolas, sicut & apud *Europæanos*, sælicemque successum habet in multis gravibus ac subitis Accidentibus tanquam quoddam *Alexipharmacum*, *Alexiterium*, aut *Antidotum*. Præcipuè verò bonitatem ipsius expertus sum in de Bort, sive Colera in Variolis & subitis Febris quas quædam venenosa qualitas comitatur. Modus eo utendi nil aliud est quàm quod illud adjecta quadam humiditate super lapide conterunt, sed quia pilositas est quodammodo fastidiosa, eam ab *causam* ex eodem quandam Essentiam extraxi, cuius minima tantum Dosis operationem suam valdè subtiliter & sine morâ præstat: & hoc modo paratur.

Es-

*Essentia Lapidis Porcini
Ceylonici.*

Recipe, Talem lapidem, quem in minima frustula dissecatum in phialam projicies, eique tantum boni *Spiritus Vini Tartarizati* superaffundes ut sub duorum digitorum spatium materia submersa jaceat. Vitrum bene lutabis atque per octo dies in calore depones ut fiat extractio. Sic Tincturam Lutei coloris habebis quam claram effundes eamque totam Aromaticam atque fortissimam olfacies. Habes hic igitur omnes vires simul conjunctas, & hanc Medicinam vel solam vel sub aliis præbere potes. *Dosis est gutt. iij. ad gutt. V.*

Scorpiones.

HUjus generis Reptilia miræ magnitudinis apud nos reperiuntur. Ex eis autem habemus *Oleum Scorpi-*

pionis Simplex, & possumus etiam
Oleum componere non secus ac il-
 lud quod *Oleum Matthioli* dicitur:
 quod fit modo sequenti:

Rec: *Ol: Oliv: lib: 5:*

Herb: Calaminth.

Menth:

Nepeta, an: M: j:

Verben.

Sesami.

Matricar.

Fol: Cinamam.

Iunc: Odorat: an: m: S:

Rad: Iunci Odorat.

Zedoar.

Gentian.

Aristoloch: Long.

Zerumbeht an: unc. j.

Cortic. Rad. Cinnam.

Cinnam Sylv. an. dr. vj.

Cinamomi unc. j.

Bacc. Cinnam. unc. j.

Cardam Sylv. estr. dr. iij.

Her-

Herbæ Radicesque minutim incidi debent, & *Oleum* ex iis extrahi. Quam ob causam in loco calido, per octo vel quindecim dies collocari debent: postea super igne lento decoquentur, comprimuntur, & transcolabuntur.

Tunc in hoc *Oleo* decem vel plures magni viventes adhuc *Scorpiones* sunt imponendi, verum successivè, difficulter enim tot una vice recuperantur. Vitrum autem benè obturatum in *Arena* calida, vel in cineribus collocabis, & ibidem per aliquot tempus remanebit donec tandem venias ad *Coctionem* quæ per duas vel tres horas igne lento fieri debet: tunc *Oleum* exinde comprimet, & ipsum servabis.

Oleum istud non minùs efficax erit quàm quod *Matthiolo* tribuitur, imò tantam in eo virtutem experieris.

C

Mil-

Millepedæ Indicæ.

IPsæ dant nobis *Oleum per Infusionem*, quod non solum infervit contra puncturas earundem, sed etiam *Olei Scorpionum* loco substitui potest.

Oleum Lumbricorum & Vulpinum possumus etiam componere, si qui sint qui ipsis indigeant.

De Conchis seu Perlarum Testis,
& de Unionibus ipsis.

COnchæ atque Uniones jure sub *Animalium Registro* comprehenduntur, licet ipsarum substantia notabilem portionem *Salium Mineralium* possideat, è quibus etiam ita coagulata fuerunt. Offerunt nobis *Matres Perlarum, Margaritas Prepar. Sal Perlarum, Magisterium Perlarum*, quæ quidem quomo-

modo parentur abundè notum est. Quapropter nil aliud vobis hìc proponam quàm pulcherrimum *Butyrum Perlarum*, *Syrupum Perlarum* & *Pulverem Antifebrilem Perlatum*, quæ tria, non secùs ac alia præparata præstantissimæ sunt *Medicinæ Cordiales*, & sequentibus modis componuntur.

Butyrum Perlarum.

Accipe quantum sufficit è nostro distillato Aceto Ceylonico quod à me, pluris æstimatur quàm Acetum vini, quippe quod nullas Fæces in Fundo sicut *Acetum Vini*, licet talem vim, habeat: & funde ipsum supra margaritis subtiliter contusis atque melioris notæ; da tempus ut solvantur: Dùm verò nil ampliùs solvendum superest, educito liquorem, eumque per chartam bibulam transcola, superaffunde novum iterùm, & solve sicut antea, donec

judices te sufficientem ipsius quantitatem habere : deinde distillabis ipsum in *Balneo* donec fiat siccum, tunc desuper affundes quemdam *Spiritum Vini* quem exinde distillabis, & eundem iterum affundes, atque per vices aliquas cohobabis, ac tandem fiet sicut *Butyrum* atque totam suam acrimoniam amittet. Hoc est igitur *Butyrum Perlarum* quod præstantissimum est *Cardiacum*. Est & pretiosissimum Medicamentum contra *Phtisim*, sicut & contra *Febrim Hecticam* quæ comitatur *Phtisim*. Quoad *Cephalalgiam* quæ provenit à calidis vaporibus, deiicit humores ad partes inferiores, & est insigne Medicamentum ad fixationem & quietem *Sanguinis* & *Spirituum Effervescentium*. *Dosis est Scrup. j. ad Drach. S.*

Syrupus Perlarum.

Recipe Solutionem *Perlarum* secundum modum eam conficiendi, quem

quem te docui lib. j. Tunc Accipe
duas libras boni Syrupi ex albo Sac-
chiro confecti. Fac totius commix-
tionem, impone illud in Retortâ, &
exinde Distilla circiter tres unius Li-
bræ partes humiditatis, tunc para-
tum est & habes certum quemdam,
mirabilem *Syrupum Cordialem* qui
multis ipsius Cordis infirmitatibus,
mirum in modum opitulatur.

Simul etiam in istis calidis Regio-
nibus *Pulverem* quemdam *Antife-
briticum Perlatum* ad praxim adhi-
bui, quàm in *Febribus* continuis
quàm in *Intermittentibus* mirabiles
effectus semper produxit, & talis est
ut sequitur.

Pulvis Antifebricitus Perlatus.

Rec: Matr. Perlar. Præp. lib. S.

Corn. C. Usti, & Præp. unc. iiij.

C. C. Phil. Præp. unc. j.

Nitr. Vitriolat. dr. vj.

Sulph. Phil. Præp. unc. j.

C 3

Misc.

*Misc. fiat Pulvis. Dosis dr.
S. ad. dr. j.*

Observate quàm exquisita quàmque pretiosa *Medicamenta* nobis offerantur circa littus nostrum *Ceylonicum*: permutamus plumas pro Frumento nostro, & de industriâ Dona Dei pedibus conculcamus. Hujusmodi *Medicamenta* non nisi caro pretio comparantur, in his autem locis pro minimo, quin & ferè nullo pretio recuperari possunt. Nunquid pertinacium hominum est, ita veritatem impugnare?

Hæc sunt igitur ea *Medicamenta* quæ vobis ex *Animalium* Regno communicare decrevi: si verò quodam estis amore capti tam pro Veritate quàm pro Vestrorum ægrotorum Utilitate, non dubito quin ista jucundiora vobis appareant quàm Herbarum corruptarum siccarum atque mucidarum nescio qualis farrago. Certè semper plùs juvat cibos sumere

re recentes & benè paratos quàm eos qui sunt veteres & malè conditi. Cibis igitur quos apud nos habemus præstat assuefacere corpora nostra, potiùs quàm velut famelici cæteris extraneis inhiare. Si quis verò Viam Regiam introiverit, non dubito quin multùm jucunditatis in ea sit reper-
turus.

Interim ut institutum meum prosequar, Terræ *Ceylonica* nonnullas arbores, quosdamque fructus attingam, & quid exinde colligi possit videbo, dum eodem tempore meliorem ditiolemque Medicinalem nostram officinam erigere conabor. Primum autem examen ab Arbore *Cinnamomi* faciemus.

De Arbore Cinnamomi.

Arbor *Cinnamomi*, quæ Rex omnium Arborum jure merito vocari potest, Corticem habet quæ per
C 4 to-

totum Orbem cibi vicem præbet: est autem hæc ejus minima qualitas; tot enim, totque variæ res ex ea procedunt, ut justa sit occasio demirandi quæ fit ut hæc Arbor omnigenas Medicinas nobis exhibeat. Quælibet enim pars suam profert, & talis est omnium inter eas differentia, ut qui earum ignarus fuerit, juramentum præstare faciliè velit, eas scilicet ex unica Arbore provenire non posse. Nos igitur ab Arboris cacumine principium ineuntes, finem ad Radicem usque deducemus.

Flores Cinnamomi.

Flores isti sunt parvuli, stellati, in fundo & in medio parùm per lutei, odore jucundi, atque cum Tiliæ floribus *Europæis* convenientes, tantillum pingues sentiuntur dum pertractantur aut conteruntur. Moderatæ sunt Temperaturæ; calidæ scilicet ad gradum tertium, & quamvis

vis crudæ, nihilominus adhiberi possunt ad *Clysteres*, *Fomentationes* & *Cataplasmata*: sunt enim mediocriter *Calefacientes*, *resoluentes* & *dissipantes*. Per *distillationes* & *præparationes* exhibent nobis.

Aq. Fl. Cinnam.

Ol. fl. Cinamom.

Spiritus Fl. Cinamom.

Cons. Fl. Cinnam.

A *Qua* & *Oleum* per *Vesicam* excipiuntur: *Subtilis Aqua*, in *Batho Mariae*. *Spiritus* per *Fermentationes* vel *Affusiones* continuas *Aquarum* primarum super *Flores* recentes donec sat fortis evadat. *Resistæ* propter *virtutem Balsamicam* *capitis* & *Stomachi* *Morbos* curant & *Vehiculi* loco sumuntur.

Conserva Florum Cinnamomi.

C *Onficitur* non secus ac *Conserva*

C 5

va

na Florum aliorum. Tunc autem excellentissimum est Medicamentum ad ægrotudines supra designatas. *Dosis est a b. j. ad. ij. Drach.*

*Oleum Coctum Florum
Cinnamomi.*

Iuxta methodum vulgarem pulcherrimum Oleum è Floribus Cinnamomi cum Olivarum Oleo potest adhuc extrahi, quod commodissimum erit in variis Accidentibus, tam in *Medicina* quàm in *Chirurgiâ* pro Clysteribus, Cataplasmatibus & Linimentis: & est temperatè calefaciens, emolliens, resoluens, & corroborans.

Folia Cinnamomi.

Hujus Arboris Folia nihil ferè quoad figuram à foliis Laurinis differunt, mediocris sunt crassitudinis,
at-

atque pinguedinis: calidæ sunt usque ad quartum gradum, frequentissimè sunt in usu in Medicinâ & in Chirurgiâ, respectu Medicinæ præscribuntur commodè sicut & quævis alia *Aromata*. Qualitatem habent Calefaciendi, incidendi, dissipandi, & resolvendi: quam ob causam effectus maximos in omnibus Flatuosis morbis producant. Ego ipse Pulverem exindè composui pro talibus morbis qui respectu *Colicæ Passionis*. *Tympanitidis*, & etiam inter *Purgantia* commixtus mirabiliter ea corrigit & emendat adeò ut absque Torminibus vires suas explicet. Vobis eodem tempore descriptionem illam demonstro.

Pulvis Carminativus,

Rec: Pulv. Fol. Cinnam. lb. j.

Sach. Alb. unc. viij.

Ol. st. Fol. Cinnam. dr. iiij.

M. F. Pulv. Subtiliss.

C 6

Præ-

PRæter usum Medicinalem istorum *Foliorum*, habent etiam varios frequentes, & aptissimos usus in Chirurgiâ pro Thermis, Cataplasmatibus, Vnguentis, Clysteribus, & sic deinceps. Hinc etiam quilibet vir eruditus atque peritus, Terra Marique patientes suos optimè juvare potest, si foliorum istorum usum, apprimè noverit.

Aq. Fol. Cinnam.
Ol. st. Fol. Cinnam.

Nobis etiam exhibent *per Distillationem* præpollens Oleum, ab Oleo Cinamomi toto cælo discrepans, tàm in sapore quàm in odore: Quin & Oleum Caryophilli cuicunque potius videretur, quàm quilibet aliud, propter integram quam habent uniformitatem. Calidum est & penetrans atque pro morbis omnibus,

bus, ad quos *Oleum Caryophilli*, commendatur, istud etiam impendi potest. Mirabiliter etiam purgantia corrigit dum aliquæ tantum guttulæ cum ipsis commiscantur. Aqua ipsa similes vires possidet, si sumatur in magna Dosi.

Syrupus Foliorum Cinnamomi.

Syrupus Foliorum Cinnamomi sequenti modo componitur:

Recipe Recentia Folia, eaque minutim concisa deponantur in Retorta & tunc superaffunde propriam aquam *Cinnamomi* distillatam. Colloca eas tunc in loco calido, donec optimè sed lentè facta fuerit extractio, effunde totum: deinde Solve bonum faccarum album in *Aqua Foliorum Cinnamomi*, & id simul ad *Consistentiam Syrupi* decoque. Postea de jice priorem Extractionem in Retortam nitidam cum isto Syrupo & humiditatem suaviter per *Balneum*
Ma-

Maria distilla, & ad usum ferva.

Syrupus iste præstantissimum est *Correctorium* Vomitivorum & Purgantium, calefacit & confortat Stomachum & Viscera, bonum est contra Colicam & contra morbos quorum maxima pars è *Frigidis*, *Pituitosis*, atque *Phlegmaticis Humoribus* originem suam deducunt.

*Oleum Coctum Foliorum
Cinnamomi.*

EXtrahitur per decoctionem Foliorum cum Oleo vulgari. Est autem calefaciens, anodynum, & resolvens. Aptissimum est ad usus *Chirurgicos*, velut ad *Linimenta*, *Cataplasmata* & *Clysteres*. Item in *Colica*, *Ventris Torminibus*, *Tympanitide*, & in aliis ventosis atque *Aquosis Tumoribus*.

Erna

Fructus Cinnamomi.

EJusmodi Fructus sunt æquæ ac *Laurini*: cùm ad maturitatem pervenerunt cæruleum colorem habent, aliàs viridem. Sunt etiam interna cortice circumcincti veluti *Bacca Lauri* & finduntur pariter eodem modo. Calidi sunt usque ad tertium gradum quem non facilè possunt attingere. Maximus est eorum Usus in *Medicina* & in *Chirurgia* in Ther-
mis, Cataplasmatibus, Emplastris, Unguentis, Clysteribus, & sic de cæteris.

Dùm distillantur, exhibent nobis *Oleum* & *Aquam*, & in Fundo certam viridem & densam pinguedinem quæ sæpissimè convenit in *Chirurgia*. E Fructibus extrahere potes quæ sequuntur.

Aq. st. Bacc. Cinnam.

Ol. st. Bacc. Cinnam.

Sp.

*Sp. Bacc. Cinnam.**Ess. Bacc. Cinnam.**Ol. Coct. Bacc. Cinnam.*

QUando juxta Methodum ordinariam, sufficientem fructuum quantitatem assumis, eosque primò grosso modo contusos in Cacabum injicis, Aquam largiter superaddis & distillare pergis, tunc *Oleum* & *Aqua* prodeunt quæ vel minimùm differunt à Sapore Juniperi, & jisdem Affectibus inserviunt atque producant easdem operationes propter quas *Oleum Juniperi* commendatur. Si quædam paruulæ guttæ cum Aquâ bibendæ præbeantur, valdè suaviter Urinam expellant & Materiam Mucilaginosam educunt quæ procreat Uretherum Obstructiones.

Spiritus extrahitur sicut ex aliis *Vegetabilibus*, unde etiam è Fructibus *Essentiam* extrahis quæ tibi præbet optimum *Diureticum* in *Calculo*

Go-

Gonorrhœa & aliis Affectibus. *Dosis est Semisrup. ad Scrup. j.* cum Aquis convenientibus desumendus.

Oleum excoctum habebis *per se* post distillationem quando frigesactum est, ipsumque reperies in *Fundo*, sed nonnunquam adeò durum est ac *Cera*, & ad eosdem usus usurpari potest, quoniam eandem possidet *Temperaturam*.

Ad Oleum vel Ceram istam eliciendam (quæ quidem propter suam friabilitatem magis cum Sævo convenit) plurimum refert quo modo fiat ipsius præparatio sive decoctio: dum enim fructus ad huc virides sunt, nec perfectè maturi, atque lentè coquuntur, Oleum quoddam viride atque læve ex iis exprimitur quod idem ferè est ac densum *Oleum Lauri*. At verò si perfectam maturitatem adepti fuerint, tunc totam suam viriditatem amiserunt atque humiditas ista magis in seipsâ à condensatur, & per decoctionem veram Ceram nobis præbent,

bent, quæ licet parumper viridis atque lutea videatur, nihilominus citissimè redditur alba. Quod si Oleum simplex habere desideras, id ipsum extrahere potes ex fructibus immaturis, iis Oleum Olivarum adji-
ciendo. Cùm autem unà cum altero *per se* factum erit, ad varios Usus Chirurgicos illud adhibere poteris: adeò ut ego ipse maximam partem communium decoctorum Oleorum quæ nobis ex *Europa* umittuntur, libenter negligere velim, & isto solo res omnes efficere quæ cætera possunt præstare. Noveris igitur me varia ex his Emplastra atque Unguenta componere solitum esse, quæ multorum aliorum usum contemptibilem reddunt: hæc autem mea tibi nunc manifestabo.

Empl. Diasulp. Camphorat.

Rec: *Ceræ ex Bacc. Cinnam. lb. S.*
Balsam Sulph. Camphorat. unc. ij.
Ce-

Cera Citrina q. S.
M. F. S. a. Empl.

Istud *Emplastrum* maximam *Effi-*
caciam tibi demonstrabit quoad tena-
ces, *Viscosos* ac *œdematosos* *Junc-*
turarum tumores, vel alios ejusdem
generis.

Empl. Cephalicum.

Rec: Bacc. Cinnam.

Fol. Cinnam. an. lb. S.

Gum. Elemn. unc. ij.

Ol. st. Bacc. Cinnam. dr. j.

Ol. Coct. Bacc. Cinnam. lb. S.

Cera Citrina, q. S.

M. F. Empl.

Istud virtutem laude dignam
continet, respectu Casuum atque
Contusionum capitis quæ magnum
minantur periculum

Empl. Stomachicum.

Rec: Bacc. Binnam.

Fol.

Fol. Cinnam.

Menib. an. lb. S.

Rad. Calam. Aromat. une. j.

Ol. ft. Fol Cinnam. dr. ij.

Bacc. Cinnam. dr. j.

Cera ex Bacc. Cinnam. lb. S.

Citrine q. S.

M. F. Empl.

Istud Magnas vires possidet quoad
Tormina ventris, Colicam, Hy-
dropem Tympanitidem & Vomitum.

Empl. Nervinum.

Rec: Fol. Cinnam. lb. j.

Ol. ft. Fol. Cinnam. dr. ij.

Rad. Cinnam.

Offis Elephant.

Ol. Coct. Bacc. Cinnam. lb. S.

Cera Citrina, q. S.

M. F. Empl.

Istud summoperè potens est ad fa-
nandas contusiones, Dislocationes
Con-

Contorſiones, Paralyſes & dolores
a frigore provenientes.

Empl. Album Frigidum.

Rec: Ceruſſ. lb. ſ.

Sal. Saturn. unc. j.

Cera ex Bacc. Cinnam. lb. j.

Citrina, lb. j.

Ol. Nymphææ.

Ranar. an. q. ſ.

Iſtud non ſuo deerit officio in
Phlegmone, Eryſipelate, Calidis ul-
cerationibus & Inflammationibus
circa Ulcera.

Unguent Nervinum.

Rec: Ol. ſt. Fol. Cinnam. unc. iiij.

Rad. Cinnam. unc. iiij.

Off. Elephant.

Corn. Cerv. an. dr. iiij.

Ol. Coct. Bacc. Cinnam. unc. iiij.

Cera ex Bacc. Cinnam. lb. ij.

M. F. Ungu.

Iſtud

Istud respectu paralyseos, podagra; aut Connulforiarum tensionum atque Cæterarum nervorum infirmitatum plùs auxilii unica die quàm quævis alia vulgaria per unius septimanæ, uniusque Mensis integrum decursum, præstabit.

Ungu. Hepaticum.

Rec: *Ol. st. Bacc. Cinnam. dr. ij.*
Rad. Cinnam. unc. iij.
Sterc. Vaccin. ℥
Caprilli. an. unc. ij.
Ol. Coct. Fol. Cinnam. unc. iiij.
Cera cx Bacc. Cinnam. lb. j.
M. F. Ungu.

Istud maximum ac incredibilem Effectum exhibebit ad dolores ac Tumores Hepatis abigendos.

Unguentum Spleneticum.

Rec: *Succ. Fol. Tabac. unc. vj.*
Sachar. Saturn.

Ol.

Ol. Fœtid. Lign. Cannam. an. unc. j.

Bacc. Cinnam. unc. ij.

Axung. Porci. unc. iiij.

Ceræ ex Bacc. Cinnam. lb. j.

M. F. S. A. Ungv.

Istud duritiebus ac Obstructionibus Lienis efficacissimè medebitur.

Ungv. Carminativ.

Rec: Ol. Coct. ex Bacc. Cinnan.

Fol. Cinnam. an. unc. vj.

Ol. st. Fol. Cinnam.

Rad. Cinnam. an. unc. S.

Bacc. Cinnam. dr. ij.

Ceræ ex Bacc. Cinnam. lb. j.

M. F. Unguentum.

Istud Viribus Magnis præditum est ad Curationem Colicæ, Torminum, inflationum, ac ventris ingentum Cruciatuum.

Volumus nunc ulteriùs progredi & disquirere res quæ nobis ab Arboris
istius

istius Corticibus offeruntur : sunt
autem ista :

Aq. Cinnamom.

Ol. Cinnamom.

Tinct. Cinnam.

Essent Cinnamom.

Sal. cinnamom.

Spir. cinnamom.

Sp. Fulig. ex Ligno cinam.

Syr. cinamom.

Balsam. cinnamom.

Verumenimverò , quandoquidem satis superque notum est, quomodo fieri debeant *Aqua, Oleum & Vulgaris Tinctura Cinnamomi*, nulla datur necessitas ea hoc in loco demonstrandi: Alias itaque Præparationes suscipiemus, veluti:

Essentia Cinnamomi.

Primò talis tibi componendus est *Spiritus Cinnamomi* qualis sequitur: *Spiritus Vini Cinnamomi*
recti-

rectificatus per aliquot vices. Tunc accipe Liquorem Salis Cinnamomi cui affundes Spiritum illum. Et tunc distillationem facies, multoties cohobando. Accipè deinceps istius *Spiritus* Libram j. Cinnamomi Unciam j. exagita totum simul, & fiet eorum jucundissima Conjunctio. Tum adjicies huic Essentiæ Unciam unam Cinnamomi subtiliter pulverizati, & facta Extractione, Tincturam Regiam atque Mirabilem recuperabis, quæ in se ipsa Virtutes omnes Cinnamomi continet: eam igitur claram effundes & ad usum servabis.

Essentia ista verissimum est *Balsamum Vitæ*, & optimè medetur morbis Capitis, Stomachi & Matricis, Menstruorum obstructions aperit & præstantissimos producit effectus in Partibus difficilibus, in Colica, & etiam in ea que exinde provenit

D

Pa-

Paralysi, Spiritus Vitales corroboratur, cor ipsum confortatur, atque respectu morborum qui vel à frigidis vel à Phlegmaticis Humoribus originem suam deducunt, multò plus efficit quàm viginti alià decoctiones Herbarum quæ sæpissimè nullius sunt utilitatis. Hujus autem Essentiæ vel minima *Dosis* sufficit, scilicet *a* 3 ad. 5 vel ad. 10 guttas.

Sal Cinnamomi.

Optima *Sal Cinnamomi* præparandi ratio, talis est: Accipe Cinnamomum quod eò usque calcinabis donec in cineres redactum fuerit: hoc autem in Instrumentum injicies, quod obturabis & ei Recipientem appones. Tunc provenit exinde Humiditas vel Spiritus qui acidulus est & ubi rectificatus fuerit, vires acquisivit sudorem ac urinam promovendi. Extrahe igitur illos cineres & nisi sufficienter calcinatus fue-

fuerint, eos meliùs adhuc supra ferreâ laminâ calcinare poteris, donec albi fiant, tunc verò cùm *Aqua Distillata Lixivium* facere quod evaporare fines, & ubi ficcum erit in crucibulo calcinabitur: cavendum autem ne fiat fusio. Postea solves denuò, filtrabis & coagulabis: tunc illud in loco frigido veluti *Crystalla* separari fines, quæ colliges & ad usum servabis. Poteris adhuc ex eodem *Cinnamomo* ex quo *Aqua distillata* fuit, *Sal* conficere, sed non est æquè bonum ac suprâ descriptum.

*Spiritus Fuliginis ex Ligno
Cinnamomi.*

Recipe Partem quandam hujusce *Ligni* minutim concisi, & eodem terreum *Instrumentum* adimple, deponere illud in *Ignem* aperto, suo *Recipiente* munitum, atque humiditatem quam etiam *Oleum* quoddam comitatur, distilla: hoc peracto, extrahe rem tuam, eam in *Retortam*

D 2 fer-

ferream injice, ipsi superaddendo pa-
rumper *Spiritus Cinnamomi*: & dis-
tilla *Spiritum in Arena*. Spiritus iste
penetrantissimus est, sudores opti-
timè movet, aperit & incidit, at-
que maximo cum fructu impendi po-
test. *Dosis est Semisrupul. Scrup. j.*
ad Semidrach.

Syrupus Cinnamomi.

Recipe, Libram j. Cinnamomi: ad-
de ipsi fortem *Aquam Cinnamomi*:
oblude totum in loco calido, donec
Tinctura fuerit extracta & iterum il-
lud, supra novo *Cinnamomo* affun-
de, quod quidem tandiù reiterabis
donec sat fortis evaserit. Confice
tunc optimum purum *Syrupum* ex al-
bi sacchari *Libris iiij*: totum istud im-
misc, in *Retortam* injice atque len-
tè in *Balneo Mariae* *Aquosam* *Hu-*
miditatem distilla, usque ad conve-
nientem *Consistentiam*, tunc id ip-
sum serva pro multis variisque affecti-
bus in *Medicina*. *Bal-*

Balsamum Cinnamomi.

F It in Europa Balsamum ad usus externos quod satis cognitum est: Verum hinc in Ceylonia Balsamum quoddam compono quod absque ulla alterius pinguedinis additione, mirificè pulchrum est, continens in se ipso vires omnes *Cinnamomi*, viride est, & fusile sicut Butyrum, & tam internè quàm externè excellentissimos effectus producit à *Semiscrip. ad Scrip. j.* atque vel solus vel cum rebus aliis assumitur. Libenter ipsius præparationem vobis hinc manifestarem: verùm quoniam res est maximi momenti pro *Nobili Societate*, cui sine dubio maximam jacturam afferret statim atque nota fieret, eandem evidenter in hoc libro describere nolui.

Radix Cinnamomi.

RAdix istius Arboris nobis adhuc pervarias Medicinas offert quarum vires longè extenduntur. Cortex prout in se est excellentissimum *Alexipharmacum* atque *Sudoriferum* suppeditat in Morbis Venenosis atque Malignis. *Dosis est à Semidrach. ad Drach. j.* Per *Distillationem & Preparationem* exhibet.

Aq. Camph.

Ol. Camph.

Camph. ex Radice Cinnam.

Syr. Camphorat.

Sp. Vini Camphorat.

Bals. Sulph. Camphorat.

Tinct. Sulph. Camphorat.

Extract. Rad. Cinnamom.

Præparatio.

Recipe Corticum quantitatem
sufficientem, iis cacabum adimplebis
cui

cui tantum Aquæ superaffundes
 quantum necessitas postulabit. Tunc
 distillationem institues, atque Aqua
 simul cum Camphora egredietur.
 Camphora sese coagulabit in loco fri-
 gido & eandem separatim extrahere
 poteris, imò eam secundum occa-
 sionem subtilizare, quod certo mo-
 do, à vulgari magnoperè discrepan-
 tem, peragitur. Hæc ergo *Aqua*
 exquisitum est vehiculum in illis mor-
 bis quibus Maligna qualitas inest.
 Usus ipsius externus optimè conve-
 nit in *Chirurgiâ* dum eo Lintea ma-
 dida facta Tumoribus omnibus cede-
 matosis & aquosis applicantur, Cam-
 phora quæ hinc provenit tantæ virtu-
 tis est, ut omnes alias Camphoras
 non ignotas, respectu subtilitatis
 Volatilitatis & penetrationis antecel-
 lat. Consistit in quodam *Sulphure*
Narcotico, & *Sale Spirituali*, vel
Sale Volatili Oleoso, vel *Alkali*
Volatili Oleoso quod Calefaciens at-
 que penetrans est, sudoremque & Uri-

nam expellit & eandem corrigit, partim dividendo dissipando & emendando, partim Vapores precipitando & obstructions aperiendo. Remedium istud vel Solum assumi potest, vel cum aliis mediis commixtum. *Dosis non major est quam j. 2. 3. usque ad 5 grana pro singulis vicibus.*

Parem virtutem sed penetrantiorrem atque subtiliorem obtinet Remedium subsequens.

Spiritus Vini Camphoratus.

Rec: Ol. Camph. ex Radic. Cinnam. distillat. unc. iiij.

Sp. Vini lib. j.

IMpone ea in Retorta, & aliquot vices, illud per *Alembicum* cohiba, tunc paratum est. *Dosis est gr. 5 ad Semisrup.* Oleum istud eandem ut dictum est, ac *Camphora* virtutem habet. Externè applicatum, magnas

nas suas vires explicat in omnibus frigidis, viscosis, atque œdematosis Tumoribus, eisdem dissipat, calefacit, incidit & resolvit, Materiamque disponit ad Rarefactionem vel Evaporationem, & partes debiles corroboratur.

Syrupus Camphoratus.

Istum eodem modo conficere debes ac *Syrupum Cinnamomi* qui nonnullas *Camphoræ* partes habet, sed non adeò potentes. Multùm infervire potest Chirurgiæ nec minimi usus est in Venenolis Vulneribus.

Balsamum Sulphuris Camphoratum.

Modus ipsum componendi talis est: Sumendæ tibi sunt Unciæ nonnullæ *Florum Sulphuris* quas in phialam.

D 5

Iam immittes, & *Oleum* Camphoræ super injicies, quæ cum cocta fuerint, breviter sursum emittent Flores Sulphuris, dum autem phiala frigidata fuerit, effunde clarum quod inest & ad usum serva, possidet enim virtutem duplicem in Morbis Venenosis. *Dosis est gutt. iii. ad v.*

Tinctura Sulphuris Camphorati.

Recipe, Istius Balsami Unciam j. in phialam injice, cui superaddes *Spiritus Vini Camphorati* Uncias iiij. Colloca rem tuam in loco calido postquam rectè fuerit obclusa, tunc *Spiritus* Tincturam valdè rubram extrahet, quam separabis & ad usum servabis. Excellentissimum etiam Remedium est pro morbis ac Vulneribus Venenosis. *Dosis est gutt ij. ad iiij.*

Extractum Radicis Cinnamomi.

Recipe, Quando peracta est distillatio

latio, remanet in fundo cacabi Li-
quor rubicundus qui pariter validissi-
mus est, & evaporatus donec Ex-
tractum fiat, miras suas vires demon-
strat in Fluxu Ventris, & similibus
Affectibus.

Ego exinde compono quoddam
Electuarium quod vice agniti *Dias-*
cordii, in usum adhibui ipsumque
multò fortiolem in *istis Orientali-*
bus Regionibus reperi.

Diascordium Spagiricum.

Rec: C. C. Spagyr. præp.

C. C. Ust. & præp.

Off. Elephant. calcinat. & præp.

Gum. ex Arb. Bolang. an. unc. ij.

Terr. Sigillat. Ceylonic. unc. j. S.

Croc. Martis.

Fol. Cinnamom. an. un. j.

Cinnamom. Acut.

Cortic. Rad. Cinnam. an. unc. ij s.

Opij. Spagyr. præp. dr. ij.

Ol. st. Fol. Marmelle.

Bolang. an. dr. S.

Extr. Rad. Cinnam. lb. ij.

Syr. Cydon. Bengalens. lib. ij. S.

M. F. S. a. Electuarium.

Dosis ipsius est Drach. j. ad Drach. ij.

Quando Lignum istud per aliquo temporis spatium jacuit & Cortex ab eo abscinditur contrahit odorem *Sassafras*, neque contemnendus est ipsius usus ad omnigenas Concoctiones: potest etiam ex eo sicut ex Ligno Cinnamomi, Spiritus quidam confici qui Sanguinem purificat, aperit & sudorem movet. Talia sunt quæ ex arbore Cinnamomi comparantur.

Arbor Cinnamomi Sylvestris.

Quæ Canell de Mätte a Portugalis nomen habet, & a Cingalis

Walkurundu.

Radix ipsius Corticem præbet
quæ

quæ præstantissimum est *Alexipharmacum*. Attenuans est, discutiens, putrefactioni resistens, fermentum Febrile præcipitans, & virtutem Sudorificam possidet.

Cortex ejus præbet nobis *per Distillationem Sal* quoddam *Volatile Oleosum*, quod Myrrhæ saporem ac Odorem refert, & potentiùs adhuc est in supradictis Affectibus. Patitur Solutionem cum *Spiritu Vini*; nec in variis Morbis Stomachicis minorem effectum producit quàm Elixir Proprietatis. *Dosis est gutt. V ad Semisrup.* in jusculo carnis calido, vel in Vino calido.

Aqua, locum pariter habere potest inter *Sudorifera* & *Alexipharmaca* Remedia, sed utendum est ea cum *Majore Dosi*.

Arbor Bolanga.

Ingens Arbor est, rotundos fructus.

fructus ferens, cum duro putamine. Intùs continet acidulum liquorem vel Pulpam seminibus plenam. Si detrahatur hæc Pulpa, & primò cum aquâ liquor excoquatur atque clarus fiat, solùs coqui potest vel cum Saccharo donec pretiosum *Rob* fiat, quod fructuosissimum est in Fluxibus ventris: quippè quòd refrigeret & optimè Viscera laxata corroboretur, atque validissimè talium affectuum causas emendet.

Arboris istius Folia sunt *Balsamica* quoad odorem & saporem, atque convenientissima pro decoctionibus, Infusionibus & Clysteribus ad ventris Fluxus requisitis.

Præbent etiam *per Distillationem*, odoriferam & Balsamicam Aquam quæ ad Supradictos morbos est apertissima, prout ad Infusiones Rhabbarbari & similium. Educitur etiam cum Aqua Balsamicum quoddam *Oleum*, quod intùs desumptum, pro Morbis Stomachi, præclara præstat

stat officia. Extùs autem plurimùm
insevit in eundem finem cum Em-
plastris & Linimentis. Nascitur ad-
huc ex hac Arbore genus *Gummi*,
quod eandem Virtutes habet atque
Gummi Arabicum.

Arbor Marmelle,

HÆc Arbor similiter est altissi-
ma, fructus oblongos producit cum
duro putamine: *Clusius* vocat eos
Cydonia Bengalica. Eandem æquè ac
Cydonia vires possident & ex eorum
pulpis res omnes confici possunt ad
quas *Cydonia* sunt in usu.

Ex Foliis per Distillationem Aqua
& Oleum extrahuntur quæ iisdem
usibus inseviunt de quibus dictum est
suprà quoad *Bolangiam*.

Flores quæ incundissimè olent,
Aquam exhibent per *Balneum Ma-
rie* quæ valdè odorifera est, atque
cor & Spiritus vivificat. Eandem
Aquam

Aquam ut & alias ex istis ambabus Arboribus compositas, ad *Emulsiones in Dysenteria*, mei moris est adhibere.

Componuntur etiam ex *Pulpa* (præter ea omnia quæ ex communibus Cydoniis in *Europa* fiunt) exquisitæ adhuc variæ Marmeladæ quæ excellentissimæ sunt pro Nobilibus atque Magnatibus, & ad remotas Regiones transferri possunt Easque sic compono.

Marmelada Cordialis.

Rec: *Dyacydon. Simpl. lb. j.*

Pulpa Citri.

Aurant. Condit. an unc. iiij.

Cons. Rosar. Vitriol. unc j.

Butyr. Perlar. unc. S.

Ambræ gryf.

Moschi. an. dr. S.

M. F. Marmelada.

Hæc Marmelada Vitales Spiritus,

COR

cor ipsum corroboratur atque præ-
servat ipsum à multis Accidentibus.

Dosis est drach. j ad ij.

Marmelada Cephalica.

Rec: *Diacidon. Simpl. lb. j.*

Nuc. Moscat. Cond. No. iiij.

Extr. Rorism.

Eleosach. Calaminth. an. unc. j.

Essent. Rorism.

Butyr. Perlar. an. unc. S.

Mag. Succini dr. j.

Moschi.

Ambra an. dr. S.

M. F. Marmelada.

Hæc *Marmelada Cerebrum* con-
fortatur, & utilissimè adhiberi po-
test ad eosdem morbos, veluti in
Apoplexia, Vertigine, Lethargo,
Paralysi & Tremore. Dosis est drach.
j. ad ij. drach.

Mar-

Marmelada Stomachica.

Rec: *Diacydon. Simpl. lb. j.*
Myrobal Indic. condit. unc. iiij.
Nuc. Moscat. cond. No. iiij.
Zinzib. condit.
Cortic. Citri.
Aurant. condit. an unc. j.
Conserv. Rosar. Vitriolat. unc. ij.
Mag. Succini dr. j.
Eleosach Calaminth. unc. j. S.
M. F. Marmelada.

Ista *Marmelada* optimè confor-
 tatur Stomachum atque Viscera,
 Appetitum provocat, auxiliatur
 Concoctioni, adversatur putrefacti-
 oni, impedit ne venti progignantur
 & prohibet rupturas. *Dosis est*
drach. j. ad ij.

Marmelada Pectoralis.

Rec: *Diacydon. Simpl. lb. j.*
Syr. de Polipod. Indico, lb. S.
Pulm.

Pulm. & Carn. Vulpis Indici,
inomtia.

Jackbals, exsiccat & præp unc. iiij.

Balsam. Sulph. Anisati, dr. ij.

Lact. Sulph. præp. dr. j.

Fl. Sulph. Benzoinat dr. j. S.

M. F. Marmelada.

Hæc Marmelada optima est contra infirmitates Pectoris, ut Astma Tussis, puris expuitio, & precipuè in phtisi que exinde provenit. Dosis est *Semidrach. ad drach. j.*

Marmelada Hepatica.

Rec: Diarydon. Simpl. lb. j.

Pulpæ Citr. condie.

Conserv. Flor. Tamar. an. unc. iiij.

Nitr. Vitriol. unc. S.

Martis Patibilis, dr. j. S.

Santal. Rubr. dr. j.

M. F. Marmelada.

Hæc Marmelada præstantissima est
qui-

quibusdam infirmitatibus Hepatis
velut Inflammationibus, Obstructionibus
& ejusdem duritiis. Item
in Cachexia, Ictero & Hydropisi.
Dosis est Semidrach. ad ij.

Marmelada Splenetica.

Rec: *Diacydon. Simpl. lb. j.*
Syr. de Polypod. Simpl. lb. S.
Tinct. Martis, dr. ij.
Extract. Filicis.
Rhabarb.
Curcuma.
Eleosach. Mentha an. unc. j.
M. F. Marmelada.

Hæc Marmelada præstantissima est
ad tumores & durities splenis & ape-
rit ejus Obstructiones atque saluber-
rima est pro Morbis qui ex magnis
Humoribus Melancolicis suam ha-
bent originem. *Dosis est j. drach. ad
drach. ij.*

Mar-

Marmelada Nephritica.

Rec: *Diacydon. Simpl. lb. j.*

Succ. Liquirit. unc. ij.

Sal. Oc. Cancr. unc. j.

Succini Volatil.

Mag. Succini, an. dr. j.

Tartari.

Eleosachar. Bacc. Cinn. an. nuc. j.

M. F. Marmelada.

Hæc Marmulada saluberrima est
contra morbos Renum atque Vesi-
cæ, dolorem mitigat, & ardorem
Urinæ minuit, & suavissimè Terta-
ream Materiam per Urinam expellit,
imò optimè conducit ad *Gonorream.*
Dosis est drach. j. ad ij.

Marmelada Laxativa.

Rec: *Diacydon Simpl lb. j.*

Nuc. Moscat. Condit. No. ij.

Zinziberis Condit. unc. j.

Resin. Turbith. dr. vj.

Eleo-

Eleosachar. Fol. Cinnam. unc. ij.
M. F. Marmelada.

Marmelada ista suavissimè Phlegmaticos omnes Humores expurgat & omnium accidentium expers est quæ cætera communia Purgantia nobis procreare solent. *Dosis est Drach. ij. ad semi unc.*

*Marmelada cum Gummi
 Gotti.*

Rec: *Diacydon. Simpl. lb. j.*
Gum. Gott. Rosat. dr. vj.
Eleosach. Fol. Cinnam. unc. ij.
M. F. Marmelada.

Hæc Marmelada lenissimè Serum expurgat & præsertim in *Hydope* mirabilia præstat. *Dosis est drach. ij. ad semiunc.*

Ar-

Arbor Serpentaria.

Slangen Boom vel Slangen Hout.
 Seu *Lignum Colubrinum* &
Nuces Vomica.

HÆc Arbor vocatur à *Cingalis*
Godhakaduru, magna est atque ramos suos simul valdè inter se commixtos, non secus ac Serpentes emittit: ipsius folia potiùs rotundæ quàm longæ figuræ cernuntur. Fructus quos progignit sunt notæ illæ *Nuces Vomicae Officinarum*, quæ numero quodam in rotundissimo cortice conclusæ reperiuntur. Canes ab isto fructu rabiosi fiunt, & moriuntur. Hominibus autem inserviunt adversus Venena; prout a variis Scriptoribus mentio facta fuit. Lignum mediocriter durum est parum per anthracinum cum Venis albis transcurrentibus. Optimum est *Alexipharmacum* adversus omnes venenosos atque
 Ma-

Malignos Affectus, adversus Mor-
furas venenosarum Bestiarum aut
Serpentium, adversus Febres com-
munes, Sanguinis impuritatem,
Scabiem & similes alias ægri-
tudines. Exinde quandam Essentiam compo-
no, juxta modum sequentem.

Essentia Ligni Colubrini.

Recipe, Portionem contornatorum
segmentorum quibus Terream Re-
tortam adimplebis, eam autem in
ventosa Fornacē depones, ipsique Re-
cipientem adjunges quod apprimē lu-
tabis, atque exinde Spirituosam Hu-
miditatem atque Oleum distillabis.
Dum verò nihil ampliùs elicitur at-
que ignis calor abierit, assume tuum
Recipientem, contentum ipsius in Re-
tortam effunde, non nihil Spiritus
Vini superadde, atque rectificatio-
nem per *Alembicum* in *Arena* pe-
rage. Spiritus istos iterum super a-
liam Subtilem Rasuram affunde, &
illi

illi ut *Extrahat* permitte: cùm autem *Extractio* benè facta fuerit, claram illam educes & ad usum servabis.

Essentia ista præstans est *Sudoriferum* in morbis suprâ designatis, atque cùm *Vehiculis* convenientibus assumi potest à *Semisrup. ad Scrup. j.*

Oleum etiam quod hinc elicitur optimum est ad externas *Applicationes* pro vulneribus venenosis.

Quod supermansit in hac distillatione potest adhuc ad *Cineres* albos calcinari, & exinde *Sal* componi, quod usque ad 3. 5. & plura grana cùm *Essentiâ* exhiberi potest, prout sequitur.

Rec: *Essent. Lign. Colubrin. dr. S.*

Salis Lign. Colubr. scr. j.

Sulph. Phil. præp. dr. S.

Aq. Camphorat. unc. j. S.

M. F. Sudoriferum.

E

Mer-

*Merda Papaveris seu Lignum
Stercoris.*

HÆc Arbor ita vocatur, quoniam fortiter olet, plùs tamen juxta stercus vaccinum quàm humanum. Propter ipsius odorem, Incolæ non ipsam cufant sed utuntur ejus ligno cùm ligno Santali contuso & illud cùm aqua sorbetur ad Febres, morbos calidos & puerorum Morbum a *Belgis* Sprouw dictum. *Dosis est Drach S. ad Drach. j.*

Ebben-Hout, Lignum Ebenum.

TAntùm abest ut lignum istud nobis deficiat in *Ceylonia*, ut ipsius Rami decedentes nobis sufficiant. Quis autem negare potest Lignum istud eandem virtutem habere quàm *Lignum Guajacum* vel notum *Lignum morbi Venerei* possidet, hoc enim

Ceylonicum. 99

nim plùs quàm satis expertum est à pluribus doctis atque judiciosis hominibus. Ego quidem ausim munus hoc suscipere, me scilicet peracturum ex isto quidquid ex alio potest fieri. Cæterùm præterquàm quod ad omnigenas Concoctiones alterius vice cumque bona ratione usui esse potest, præbet etiam Spiritum qui præstantissimum est Medicamentum Sudorem promovens contra qualvis Impuritates, Lues, Scabies, & morborum istorum dependentias. Præparatur autem modo sequenti.

Spiritus Ligni Ebeni.

Recipe, Sementorum hujus Ligni Quantitatem maximam, iisque quoddam ingens terreum Instrumentum adimple. Appone sub eo Recipientem, qui sat amplus sit, vel si talis tibi deficiat, sume magna *Bengalica* vasa, totumque cùm igne aperto distilla. Dùm hoc erit peractum effunde

liquorem cui partem *Spiritus Vini* commiscebis, totum simul in Cucurbitulâ impone, & distillato per *Arenam* subtilissimum atque penetrantissimum *Spiritum*, qui tibi servandus est ad usum.

Hoc modo non erit tibi sumenda magna *Decocti* potio, sed solummodo *Scrupulus S. Scrup. j. ad Drach. S.* tibi forbendus erit, cum aliquo *Minerali Diaphoretico* quale verbi gratia nunc describam & producet in te mirabiles ac extraordinarios effectus.

Rec: *Spiritus Ligni Ebeni, dr. S.*

Sal. Lign. Ebeni, scr. j.

Sulph. Philosoph. præp. scr. ij.

Decoët. Lign. Ebeni, unc. ij.

M. F. Sudoriferum.

Oleum illud nigrum ac densum quod superest, idem præstat ac *Oleum Ligni Guajaci*, *Cera* vero subjacens si fundatur & ad formam
Em-

Emplastri ducatur plùs efficit unica die, quàm intra quatuor & ampliùs operari possunt Remedia Communia dùm Apostemata & alii Tumores requirunt auxilia quibus festinetur maturatio. Mirabilissimos etiam præstat effectus ad resolvendos ac dissipandos humores *Schirrosos* atque *Strumosos* quippè virtute sua penetrante, calefaciente, atque diluente resolvit incrassatas atque lutas Materias, novum affluxum impedit, cutem densam & compressam aperit & emollit, Materiemque facilem & aptam reddit ad Rarefactionem, quinimò cruciatus tamquàm optimum Anodinum mitigat.

Cocos sive Arbor Crepitaculorum.

PRæter suam satis agnitam utilitatem, suppeditat nobis in gratiam *Medicinæ, Chirurgiæ & Alchimiæ,*
 E 3 pul-

pulcherrimum quoddam *Acetum Distillatum*, quod in quibusvis casibus multò melius est quàm *Acetum Vini*, quippè non multas aut potiùs nullas in *Fundo Faces* relinquit. Cortices ipsius quæ duræ sunt, atque lignosæ, præbent super igne per *Descensum* multum Olei spissi atque nigri quod rectificari potest & Chirurgis inservire, non secùs ac Oleum ex *Ligno Ebeni*.

Oleum recens è putaminibus ejus expressum optimè commendaturetiam pro *Chirurgiâ* præsertim in adustionibus, etenim valdè refrigerans est & dolorem mansuefacit. An tibi placet hìc Exemplum habere cujusdam boni Unguenti ad Adustiones? hoc ego tibi demonstro.

Rec: *Ol. Express. Coc. Indic. lb. S.*
Sach. Saturn. unc. S.
Aq. Calc. Viv. unc. iiij.
M. F. S. A. Ung.

Illud constanter in marmoreo Mortario agitare debes, donec album Unguentum evadat. Est refrigerativum, anodynum, dolores ciens, prohibet ab Inflammationibus & dum ardor est extinctus, mirabilissime cicatrices inducit.

Cocos Melk five *Cocos Lac*, nobis infervit loco *Lactis Amygdalarum*, pro Floribus Alvi, refrigerat & moderatur acrimonias lutosarum Materialiarum in Visceribus. Optimum etiam est in Gonorrhæa, Urinæ ardoribus quos citò pacificat.

Recens expressum Oleum æquè bonos effectus operatur, atque Oleum Amygdalarum.

Grana Molluca, *Grana Tiglia*
Officinarum, ab Incolis *Gajapala* vocata.

ARbores istæ non longè ab Au-
E 4 li-

lica nostra civitate *Columbo* crescunt. Fructus ejus calidam & acresalsam *Oleositatem* habent quæ optimum præbet *Phlegmagogum*, præsertim in magnis corporibus *Hydropicis*; sed prudenter præscribi debet pro macris, siccis & calidis Corporibus. In duris *Constipationibus* quæ colicam comitantur, & in quibus ordinaria remedia nihil præstant, ista nunquam nobis defecerunt sed dum alia nota Remedia nullum nobis auxilium præbebant, ista nunquam nobis defecerunt imò semper optimum officium præstiterunt. Quin & eorum operatio tam fructuosa, non nisi parvam quantitatem requirit, granum j. scilicet in *Clysteribus* ubi nihil soli efficere possunt. Quapropter usum ejus, prout ægrotos meliùs juvat, Vobis nunc communicabo, is autem talis est.

Rec: *Gran. Tigl. gr iij. dr. iiij.*

Eleosach. Fol. Cinnamom. scr. j.

Misc.

Dan-

Dandum autem est ægrotò Cochlear unum plenissimum *Aqua Foliorum Cinnamomi* atque potus aquæ frigidæ ei prohibendus est.

Ut alia Purgantia fortiora reddam isto specialiter utor, scilicet.

Rec: *Turbith. Gummos. dr. S.*

Gran. Tigl. ad. j. dr. ij.

Eleosach. Fol. Cinnam. dr. S.

Misc.

Quem modum in aliis Purgantibus observare tibi licet. Fructus isti vellus exiguum intus habent, quod eximendum est, etenim si simul assumatur hic vel illic in corpore adhærescit, unde incommodæ proveniunt operationes.

Gummi Gutta quæ ab Incolis Kannakurka vocatur.

ARbor ista crescit etiam in Territorio Civitatis nostræ *Calumbo*: ju-

E 5

cun-

cundissima est: mediocriter alta: Folia habet rotunda, viridia atque pinguia. Fructum profert qui non multum distat a Morellâ quoad magnitudinem atque continet in se quatuor tenuia semina in quodam dulci succo, qui cum luteis Venulis intermixtus est. Cingalenses & Portugaleses eos in cibis suis immiscent, eosque etiam crudos comedunt, sicut & mihi contigit, nullo exinde percepto incommodo. Dùm cortex hujus Arboris percutitur, luteus ille Succus copiosè defluit, seque ipsum pedetentim condensat, & maturitatem suam a Sole & Aëre consequitur, & tunc lubricus atque *Gummosus* apparet & non secus ac alia vulgaria operatur.

Quæcunque ex aliis fiunt in *Europa*, pariter ex isto fieri possunt, veluti:

Gum. Gutt. Rosat.

Gum. Gutt. Vitriolat.

Vo⁹

Vobis etiam nunc manifestabo
quomodo ista cum certitudine ægro-
tantibus præbere poteritis quoad Vo-
mitus & Purgationes: quod quidem
ita fit.

Rec: *Gum. Gutt. Subt. Pulveris. gr. viij.*

Sal. Vitrioli, gr. ij.

Vitriol. Martis, gr. iij.

M. F. Pulvis Vomitorius.

Aliud.

Rec: *Gum. Gutt. gr. viij.*

Tartar. Vitriolat. scr. S.

Ol. Cinamom.

Citri an. gutt. j.

M. Detur in fuscule.

Aliud.

Rec: *Gum. Gutt. gr. viiiij.*

Syr. Cinnam. dr. ij.

Aq. Cinnam. unc. S.

Mag. Perlar. gr. v.

M. Detur in forma Infusi

in Hydrope.

E 6

Ad

Ad Purgandum.

Rec: Gum. Gutt. scr. j.
 Tartar. Vitriol. gr. vj.
 Conserv. Rosar. dr. ij.
 Ol. st. Cinnamom. gutt. j.
 M. F. Bolus.

Potestis etiam Marmeladas hoc in
 Libro descriptas exhibere, vobis
 enim optimos etiam effectus profe-
 rent.

*Kakuna Ghaha: Arbor quæ nobis
 Gummi Elemni exhibet.*

Tantum Gummi nobis præbet
 hæc Arbor quantum necessitas nostra
 postulat. Maximi usus est in Chirur-
 giâ, quoad *Emplastra*, *Unguenta*
 & *Linimenta*. Cortex istius arboris
 multum pinguedinis habet & valde
 Therebintinus est quoad odorem:
 Decoctus autem in Oleo communi,

op

Optimum præbet Balsamum ad ulcera
carnosa, & ad Linimenta: Con-
tunditur etiam ut Emplastris immif-
ceatur, ad Contusiones, Fracturas,
Dislocationes & plures alias infirmi-
tates.

Sambucus Indica Minai vocata.

RAdix istius Arboris corti-
cem nobis exhibet qui valdè *Aro-
maticus* est. Succus aut pulvis ejus-
dem optimum nobis Remedium sup-
peditat adversus Fluxus Ventris, de-
primit Bilem aerem & effervescentem,
dolores demulcet, Stomachum
& Viscera confortatur.

Fructus nobis per *Cottionem* cer-
tum Rob offerunt, cui eadem
virtus inest.

Cortex, ut antea dictum est, O-
leum & Aquam per *Distillationem*
exhibet in quibus eadem vis contine-
tur, præterquàm quàm quod adhuc
yix

virtutem Specialem obtinent in Gonorrhœa atque Renum affectibus.

Billingsbingh.

PUlcherrima est Arbor; Fructus habet virides angulatos & oblongos qui succum acidum continent. Crescit ab infima parte Stirpis usque ad apicem per omnes nodos & ramos modo mirabili atque jucundissimo. Succus iste pulchrum nobis præbet Syrupum in morbis calidis, in Febribus, in Hepatis aut aliarum partium inflammationibus Variis modis convenit in Morbis Biliofis. Ex eodem succo potest adhuc in *Balneo Maria* Aqua valdè refrigerans distillari.

Flores qui rubicundi aut Violacei fulvi sunt, nobis contra morbos supradictos, imò adversus plurimos alios affectus pulcherrimam Conservam suppeditant.

Ca.

Carambolos.

JUcundissima etiam est Arbor. Fructus ejus paulò majores sunt quàm illi quos *Billinghbingh* nobis profert, oblongam habent formam & in acies angulosam, ut plurimùm quinque angulorum, habent etiam in se Liqueorem subacidum non tamen adeò jucundum ut ipsa *Billinghbingh*. Potest exinde Syrupus confici qui acrem effervescentem bilem potenter temperare potest & maxima pars ejus convenit in omnibus viribus cum *Billinghbingh*.

Flores etiam *Conservam* nobis exhibent.

Morunga.

RAdix ipsius excellentissimam nobis exhibet *Medicinam*: maximè verò convenit cum nostra *Piperis* radice quoad Odorem & Saporem.
Quam

Quam ob rem pro cibis etiam usui adhibetur. Ego quandam ex isto Cortice Aquam distillo quæ fortissimum odorem atque saporem possidet. Secum abundantem *Salem Volatilem Nitrosam* trahit: est excellentissimum Aperitivum, & propter eam rationem, exquisitissimum est in Hydrope, regio morbo, pro Cachexia, Obstructione Hepatis & Lienis, in Calculo & in aliis qui illos subsequuntur affectibus.

Dosis est vel solum vel cum alio Vehiculo Unciæ j. ad unc. ij.

Fructus optimi cibi locum habent.

Flores in Jusculis pro morbis calidis.

Acacia vera, & multa ipsius genera.

Varia præstantissima nobis præbet *Medicamenta* pro Stomachi & Viscerum debilitatibus

veluti

veluti *Succus Acacia Inspissatus*,
Conservæ Florum Acaciæ, adeò ut
 eadem ad nos transferri non oportet
 ut follicitissimus.

Tamarindis Arbor.

PRæter Pulpam quæ tam ad Pur-
 gationes quàm ad Clysteres nobis in-
 servit possumus adhuc è Floribus
 pulcherrimam *Conservam* defume-
 re pro Stomachi Hepatis atque Lienis
 affectibus. Optimum pariter est ut
 mediis aliis Purgantibus immisceatur.
 E foliis extrahitur Aqua cujus utili-
 tas maxima est pro ardentibus Febri-
 bus & Hepatis Inflammationibus;
 sed oportet ut ex suo proprio succo
 in *Balneo Mariæ* distilletur.

E succo viridis Tamarindis pulcher-
 acidus Syrupus conficitur ad magnos
 ardores atque Sitim in morbis cali-
 dis.

Ar-

Arbor Cassia.

EX Floribus ipsius Conservam extrahimus quæ ab obstructionibus Renum & Uretherum liberat & in ipsa Genorrhæa optimum producit effectum.

Arbor Citri.

HÆc Arbor præbet nobis Aquam *Citri*, Oleum *Citri*, Syrupum Acetositatis *Citri*, Pulpam *Citri* Conditam, Cortices *Citri* Conditos, Elixir *Citri*, quorum compositionem rectè ad finem deduces hoc modo. Recipe sufficientem quantitatem corticum & exinde bonum vinum adustum distilla quod recentibus corticibus superaffundes, hoc aliquoties facto cum recentibus: extrahe tandem vires aliarum recentium Corticum, tunc accipe portionem succi clarificati, & cum Saccharo Syrupum

pum decoque. Isto autem Syrupo præcedentem Extractionem convenienter suavem reddes, & ibidem adjicies viginti guttas *Essentiæ Ambraë Gryseæ*, & *Moschi*, ita pulchrum *Cordiale Elixir* habebis, quod simul Stomachum corroboratur, & procreationem ventorum impedit, & plures alias vires possidet.

Flores etiam exhibent *Aquam Cordialem* & *Conservam*, *Oleum Eleosaccarum Citri*.

Arbor Aurantia.

HÆc arbor nobis exhibet *Aquam Aurantium*, *Syrupum Aurantium*, *Oleum Stillaticium Aurantium*, *Pulpam Conditam*, *Cortices Conditos*, & *Elixir* etiam eodem modo componi potest quod in *Colica* optimum effectum producit.

Ar.

Arbor Granata.

Offert nobis *Syrupum Granatorum*. *Conservas Florum Granatorum*. Flores & Folia optimum suum usum habent in *Chirurgiâ*, ad *Gargarismos*, *Clysteres* & alia *Medicamenta* quæ simul attrahendi, repellendi, atque abstergendi virtutem habere debent.

Arbor Tristis.

Ipsius Flores *Aquam* nobis præbent valdè odoriferam quæ *Cordialis* & refrigerans est atque oculorum *Inflammationibus* optimè prodest.

Ekawerya, Radix Serpentum.

Vocatur a *Cingalensibus Rame-tul*, pulcherrima *Planta* est, in altum exsurgit cum ramis tenuibus & cum

cum Foliis longis & acuminatis, cum parvis raris Fructibus qui sicut racemi simul sunt conjuncti. Radix discurrit in modum Serpentum cum nodis sub Terra, valde lignosa est, alba fusca cum cortice coloris cinerei, & saporis amari. Hæc est prima species quam *Garcias ab Orta* inter Ligna Serpentum describit. Vires ejus non minores sunt quàm ex quæ magna Serpentum Arbor possidet. Incolæ plurimùm eam extollunt contra omnia Venena & venenosos morbos. Conterunt eam supra parvo lapide & exhibent eam usque ad Semidrach. & ampliùs.

Cardamomum Sylvestre quod ab Incolis *Alagabu* dicitur.

HÆc Planta fertiliter crescit extra Civitatem nostram Aulicam *Columbo*. Planta est quæ ad visum *Magnam Galangam* repræsentedat.
Flo-

Flores habet jucundos ac odoriferos, ex quibus *Conserva* conficietur quæ valdè Cordialis erit atque Stomachum & caput corroborabitur: optima etiam est ut cum aliis remediis immisceatur pro morbis Matricis, excepta Diarræa.

Fructus & semem Magnam Olei abundantiam emittunt ad varios usus in *Medicina*, eandemque virtutem obtinet ac notum Oleum Cardam.

Zedoaria Harankaha.

Maximi pretii est apud Cingaleses; in morbis suis periculosissimis ea vel sola vel cum aliis Medicamentis commixta quæ venenum impugnare debent, utuntur. Radix pini pomo optimè sudorem & Urinas movet. *Sal* quoddam *Volatile Oleum*, per *Distillationem* emittit quod in minima Dosi Vires totius Plantæ possidet. Aqua etiam potestates eandem

dem habet Dùm hæc radix est condita
non alium saporem habet quàm
Enula Campana.

Zingiber Sylvestre quod ab Inco-
lis *Kaluwala* dicitur.

Pulcherrima est Planta quæ me-
diocris est altitudinis, Florem profert
rubicundum qui non absimilis est a
pini pomo fert etiam nigrum semen
sicut nigrum *Cuminum* quod valdè ca-
lidum est, jacet in quibusdam globulis
inter Folia Florum inclusum. Flos iste
continet in se magnam quantitatem
Liquoris qui Rorem fortissimè attra-
hit, eum ego manè expressi, & in
Balneo Mariæ per *Alembicum* dis-
tillavi eumque præstantissimum Ve-
hiculum existimo. Tota hæc Planta
cum Radice distillata, pulchrum
Crystallinum Sal Volatile Oleosum
emittit quod certissimè pretiosissi-
mum est *Medicamentum*, vires to-
tius Plantæ continens aduersus mor-
bos

bos gravissimos. Dosis solum est a
tribus ad quatuor grana. Eandem
virtutem Aqua continet, pro Vehi-
culo desumpta.

Arundo Indica Odorata.

A Parte inferiori est arundinosa
& a Superiori veluti Gramen. Ra-
dix satis est dura, dum scinditur,
instar ligni finditur, valde odorifera
est, convenit aliquibus modis cum
Calamo, in membra pariter divisa est,
nodosa, & satis abundanter circa Ci-
vitatem nostram *Columbo* crescit.
Calefaciens est, incidens, aperiens
& dissipans. Per Distillationem pul-
chrum Oleum exhibet quod in parva
Dosi totius Plantæ virtutes possidet,
Stomachum confortatur, Conco-
ctionem adjuvat quæ ex frigidis vis-
cosis & putridis Humoribus provenit
optimum est ad Menstruorum ob-
structiones, eaque expulsat. Parem
habet Aqua Virtutem.

Plan-

Planta hæc aptissima est ad Balnea
& Thermas in *Beriberi* & in morbis
Supradictis.

Aristolochia Longa, Sackfanda.

Est Planta fursùm se extollens.
Radix est intùs Lignosa sed Cortex
est valdè *Aromatica* & magnam vir-
tutem in se continet tam pro Medici-
na quàm pro *Chirurgia*. *Cingaleses* eam
plurimùm existimant eamque cum
Theriaca suâ commiscent quæ con-
tra morbos Venenosos assumitur.

Semen cum Radice distillatum
præstantissimum præbet Oleum quod
valdè *Aromaticum* est, Viresque
suas Specialiter demonstrat in Mor-
bis Matricis, ex obstructione pro-
venientibus. Exhinc *Sal Volatile*
Oleosum componitur, cujus effica-
cia tanta est ut Artis Amatoribus
commendari mereatur.

F

Tur

Turbith. Tirastawalu.

Colligitur etiam extra *Columbo*: crescit non secus ac *Convolvulus*, Folia ipsius *Malvæ*, sunt similes sub-
tusque contactæ lenes sentiuntur, se-
men etiam veluti arbor Belgice *Winde*
Gallice *Liset* dicta, continet, ed ro-
tundum atque nigrum instar grani *Pi-
peris*, in certis quibusdam Globulis ju-
clusum jacens. Radix mediocriter est
longa, contorta, & Resinosa: iisdem
prædita & operatum *ab j. Drach. ad ij.*
Resina, *ax. ad xx. grana.*

Galanga Major.

HAnc nos ipsi prout necessitas
postulavit sæpissimè usui adhibui-
mus, & apud nos abundanter plan-
tari potest, non parvæ est Altitudi-
nis, albos Flores emittit, sicut &
Fructum non ab similem ipsi *Carda-
mo*

mo de quo suprâ mentionem fecimus: propter quam rationem inter ejus Species libenter Fructum istum annumerarem. Istius Radicis vires sufficienter sunt manifestæ. E Floribus, licet copiosè non colligantur, *Conservam* compono quæ Radice jucundior est ad tenerarum personarum usum.

Calamus Aromaticus.

A Pud nos iste pariter implan-
tatur. Firmior atque perennior Ra-
dix est quàm ea quæ aliundè nobis
transmitti solet: usus ipsius sat est
notus.

Esula cujus præter legitimam
multæ aliæ sunt Species.

C onficitur ex ea correctum
quoddam *Extractum* quod certissi-
mum

F 2

mum

num habet usum iis in Affectibus ad quos commendari solet.

Faba Purgatrix, Catharodu.

HÆc Faba exsiccatur & ex eadem pulvis conficitur qui cum *Lacte Cocos*, aut Jusculo assumptus, lenissimè purgat & dolorem mitigat in *Còlica*, Stomachum etiam & Viscera juvat. *Dosis est drachm. j. ad iij.*

Polypodium Indicum.

AD usum *Europaorum* transportatur. *Syrupum* nobis exhibet qui multùm confert in *Morbo Gallico*, *Scabie*, *Ulceribus Corrosivis*, *Morbis Melancolicis*, *Cachexia*, *Ictero*, & similibus, vel solus vel cum aliis mediis commixtus.

Bal-

Balsamina, Momordica, etiam
a nonnullis *Halicacabus Pere-*
grina, & a *Cingalensibus Hun-*
dule vocata.

EXhinc cum *Oleo* vulgari *Bal-*
samum quoddam elicitur quod in
Chirurgia magni usus est tam ad *Vul-*
nera & *Contusiones*, quàm ad alia
Accidentia.

Solanum Hortense & Indicum.

S*olanum Hortense* notissimum
est: Alterum quod est planta medio-
criter alta fructus profert parvos, ro-
tundos, rubros sicut *Alkekengi* con-
clusos. Apud *Incolas* maximo pretio
hahetur atque ipsi vires easdem quas
nos *Alkekengi*, adscribunt.

Arum.

APud nos extraordinariè mag-
num
F 3

num est. Conficiunt ex ea *Farinam Incolæ* quæ plurimum eos iuvat. Hinc habemus etiam nostrum *Facul Aro-*
nis.

Bryonia.

P Ræbet nobis *Facul Bryonia*, cu-
jus præstantia specialis est, ad *Mor-*
bos Matricis & ad *Hydropem.*

Salsaparilla.

D Uo sunt ipsius Genera quæ
usui adhibentur, tantumque eorun-
dem habemus quantum nobis est ne-
cessum, & Europæis commodè ca-
rere possumus.

Nicotiana, Taback.

P Ræbet nobis *Aquam Olei. still.*
Oleum per Infusionem. Conservam ex
qua

qua varia Vomitoria quæ certiora sunt quàm *Infusiones Croci Metallorum aut Vitri Antimoni*. Participes vos reddo meliorum hoc in subjecto descriptionum.

Rec: *Conserv. Nicotian. dr. ij.*

Sign. Braeck-Conserv.

Rec: *Aq. Nicotian. ex Succo dest. unc j.*

Syr. Nicotian. dr. ij.

M. F. Vomitorium.

Rec: *Fol. Nicot. dr. j.*

Santal. Rubr. scr. S.

Rosar. Rubr. p. j.

Infund. in Vin. vel etiam Sp. Vini, ex prime & filtra. & edulcora cum fulep. Rosar. q. S.

Vel.

Rec: *Fol. Tabac. dr. j.*

Cinnam. Elect. scr. j.

Infunde in s. q. Vini Hispan per noct. mane filtra Sign. Braeck-Wyn.

*Radix Amoris a Portugalesibus
Res de Amour vocata.*

PLanta hæc est Graminosa quæ longè repit supra terra vel si quid ipsi adjacet cum eo convolvitur & ascendit. Radix est Aromatica, maximè cum *Caryophyllata* nostra conveniens quoad saporem & odorem.

Calamintba.

COpiosissimè crescit apud nos: utilissimi usus est in Medicina & Chirurgiâ pro Clysteribus, Decoctionibus, Cataplasmatibus, Fomentationibus & pluribus aliis.

Oleum largissimè præbet cujus Virtutes miratu dignæ sunt pro Stomacho, Capite, & Morbis Matricis. Aqua ipsius eisdem habet usus ad hujusmodi Morbos.

Præterea conficimus exinde *Syrupum*

pum sicut & *Salem* ex Cineribus.

Mentha. Ghonokolla.

Subtilem atque Camphoreum odorem possidet, pariterque clarissimum est remedium pro Stomacho, Capite, Matrice. Subtile & jucundum nobis adhuc præbet *Oleum*, per *Distillationem* imò & *Aquam* quæ iisdem usibus inserviunt.

Hyssopus. Welakola.

Virtutem eandem atque nostra continet. Præbet etiam *Oleum* & *Aquam* per *Distillationem*. Possumus pariter exindè conficere *Syrupum* ad Morbos pectoris excellentissimum.

Marrubium. Jackwanassa.

Odore atque sapore cætera no-
F 5 bis

bis non ignota superat. Oleum subtile simul & Aquam nobis exhibet quæ præstantissima sunt in Morbis Matricis ex obstructione contingentibus.

Ex eodem *Syrupum* extrahimus ad eisdem Affectus & ad Morbos Stomachicos.

Scilla.

Componuntur ex ea *Acetum* & *Oximel Scilliticum*.

Rosmarinus.

TAntam ipsius Copiam habemus quantam necessitates nostræ postulant. Quæ exinde Præparationes fiunt, sunt Aqua, Spiritus, Essentia.

Ad Essentiam conficiendam oportet ut quemdam *Spiritum Vini* per aliquot vices ex viridi Rosmarino extrahas, & tunc iterum eodem modo recentem elicias. Virtus ejusdem

dem facile detegi potest in hoc Trac-
tulo.

Ruta.

Pæbet nobis *Aquam & Oleum*
Coctum quæ ad Clysteres, & alia *Chi-*
rurgicalia sunt Usitatissima.

Sesamum.

Oleum exhibet per *Coctionem*
aut *Infusionem*, quod commodissi-
mi usus est in *Chirurgiâ*, specialiter
in ardentibus atque calidis *Capitis*
doloribus. Emolliens est, dolores
mitigans, & aliquatenus resolvens.
Usum familiarissimum habet apud
Cingalenses a quibus *Oleum* istud
Schinschilli nomen obtinet.

Nymphaea.

Exinde proveniunt nobis *Aqua,*
F 6 *Sy-*

*Syrupus, Conservæ; Oleum, Coct-
 quæ omnia maximè sunt usitata tum
 in Medicina tum in Chirurgia. A-
 qua, Syrupus & Conservæ, Flu-
 xus, Ardentes calidas Febres &
 Cephalalgias sanandi virtutem ha-
 bent. Item Sanguinis Vomitum, seu
 Hæmorrhagiam, & Fluxus Mulie-
 rum. Oleum inservit & Inflamma-
 tionibus, Ulceribus Corrosivis, &
 Combustionibus: In Clysteribus im-
 penduntur ut emolliant & tormenta
 mitigent acrium Excretionum.*

Scabiosa.

EXhibentur nobis ab ea, *Aqua,
 Syrupus, & Succus Scabiosæ* pro Af-
 fectibus pectoris, pro pleuritide &
 pro eorundem vulneribus.

Arthemisia.

QUæ præparantur ex ea sunt,
Aqua

*Aqua, Syrupus, Sal, quæ Morbis
Muliebribus optimè conveniunt.*

Matricaria.

Aquam & Syrupum nobis exhibet tam ad Capitis quam ad Matricis morbos juvandos.

Supereft nobis adhuc magna quantitas Herbarum tam in Hortis quam in Sylvis, quas ego non tanti facio ut chartam hanc occupare mereantur respectu præparationum & usuum. Quicumque requisitæ cognitionis parumper adeptus est, novit optimè quid ex iis omnibus confici potest. Ego verò tantummodò nomina earumdem subjiciam. Sunt autem quæ subsequuntur.

*Asclepias, Auricula Muris, Acetosa, Acetofella, Asparagus Sylvestr. Bardana Minor, Basilicon, Caryophyllus Hortensis, Cystus, Conyza, Cichoreum, Colocasia, Curcuma,
Dra-*

Dracunculus Minor, *Dracontium*,
Endivia; *Filix*, cum maxima par-
 te generum ab isto dependentium.
Fœniculum, *Faba*, cujus innume-
 ræ sunt variæ Species. *Gentianella*,
Glycyrrhiza, *Hedera Terrestris*,
Kali, *Lactuca*, *Lingua Cervina*,
Lonchitis, Arbor è quâ *Lacca* pro-
 venit, *Lasfer*, è quâ *Assa Fætida*
 provenit, *Malva*, *Myrtus Indica*,
Nepeta, *Nasturtium*, *Petroselinum*,
Portulaca, *Pimpinella*, *Perficaria*,
Ros Solis, *Selinum*, *Semper Vivum*,
Triorchis Trifolia, *Verbena Bontii*,
Veronica Bontii, *Urticæ* varia gene-
 ra: Mellis & Olei sat etiam *Ceylonia*
 nobis suppeditat, quæ *Basis* sunt
Officina Medicinalis.

Eò usque igitur pro isto tempore
 devehuntur Experimenta mea, ul-
 teriùsque secundùm apparentiam
 sese extendissent absque officii mei
 impedimentis. Hoc etiam libenter
 fateri volo quod cognitio mea pro
Regno Vegetabili non amplior est
 quàm

quàm respectu rerum ad quotidianas nostras necessitates requisitarum: summum autem illum Honorem æquo animo iis qui propriè & ex professo Arti vacant concedendum censeo & eam ob causam Doctores Botanices appellantur, inter quos hac in re præstantissimus est Dominus Doctor noster *Paulus Herman*, non secus ac in cognitione aliorum *Naturalium* nec dubito quin suo tempore nobis occasionem præbeat aliquid Extraordinarium ab eo recuperandi.

Jam verò Regnum Minerale nobis perlustrandum est, atque videndum quid *Artis* Amatoribus elargiri possimus, principium à Terra desumpturi.

Terra.

CUm de *Mineralibus* nobis sit agendum, æquum est primò ut Terram examinemus, veluti *Corpus Corporum*

rum quod qualitates omnes continet, quæ in uno corpore sunt requisitæ, & hoc ipsum est quod Influencias Celestes suscipit & eas in se recludit tanquàm potestates calefaciendi, mundificandi, separandi, vivificandi, augendi & nutriendi. In ipsamet Terra fovetur fundamentalis humiditas ex qua omnia Vegetabilia, Mineralia & Animalia incrementum atque vitam mutuantur.

Apud nos semper plurimæ Terrarum species fuerunt usitatæ, scilicet, Terra Sigillata, Lemnia, Turcica, Armenia, Terra Melitea, Strigensis Brundusiana, seu Bohemica, quæ nomen suum juxta varietatem colorum & locorum consequuntur. Nonnunquam Terræ nomen retinent ut *Terra* aut *Axungia Solis*: *Terra Lunæ*: *Terra Veneræ*, *Martialis*, *Saturnina*, & sic de cæteris.

Istæ Terræ semper ab Eruditis atque peritis hominibus magnam
Æf-

Æstimationem obtinuerunt & ab
iisdem inter præstantissima reme-
dia quæ virtutem Alexipharma-
calem possidere debent, connumeratæ
sunt

Istæ non nobis desunt in Ceylonia,
& libenter omnes illas supradictas
negligere possumus: etenim Terra
nostra, pulcherrima pinguis &
Adstringens est atque multum *Terra*
Solaris, *Lunaris* & pro maxima
parte *Martialis*, in se commixtum
habet, omnes qualitates in ea reperi-
untur quas ex supradictis exigere
possumus, non solum quoad Chi-
rurgicos sed & Medicinales usus.

Ego ut curiosis Amatoribus satisfi-
ciam Terrarum per ignem separa-
tiones aliquatenus demonstrabo,
quæ modo sequenti contingunt.

Spi-

*Spiritus Terræ Ceylonicæ : quomodo
etiam excellentissimum Sal Vo-
latile Hermeticum & Cen-
trale prodit in lucem.*

Recipe Magnam Retortam vi-
tream, quam si tibi lubet, bono luto
gypfare poteris dumque eam ista
Terrâ repleveris, ingentem ipsi Reci-
pientem benè lutatum adjunges & ex
fornace ventosa distillabis primò
quidem per diei partem dimidiam ig-
ne lento. Deinde pro uno gradu
calorem adaugebis, eodemque mo-
do perges donec nil ampliùs eliciatur.
Tunc *gradatim* ulteriùs ascendes,
atque tandem ibi longo temporis spa-
tio consistes, fortissimum ignem fo-
vendo, donec nullos Vapores Spiriti-
bus abundantes exire percipias, tunc
ignem extingui permittes, Reci-
pientem assumes, Spiritumque tuum
in aliud parvum Vitrum infundes. In
Collo Retortæ *Sal Hermeticum* dic-
tum adinvenies colore album, ip-
sum

sumque accuratè colliges quoniam adeò pretiosum est propter Magnam quæ ipsi inest virtutem ut nullis pecuniis solvi possit.

Deinde Spiritum illum rectificare debes in *Arena*, per *Alembicum*, vel ut meliùs tibi succedat in *Balneo*, sic enim *Phlegma* superascendit, & in *Fundo* remanet Spiritus tuus qui colore niger, & luteus est, inque periculosissimis Morbis excellentissimum est *Medicamentum*, veluti gravibus *Febris* calidis, *Maculosis*, *Malignis*, *Pestilentialibus*, & cæteris *Malignis Morbis* sicuti *Variolis*, *Morbillis*, & similibus: Quibus istius remedii non concessa est cognitio, iis incredibile est quot & quantæ sunt in eo vires comprehensæ. Nec ego ipse tale quid credere possem nisi me ab experientia convictum reperissem.

Sal Centrale Fixum, mediante *Aqua distillata*, tibi extrahendum est ex remanente *Terra*, tunc filtrandum &

& in Bálneo evaporandum; hoc modo
 sal residebit in Fundo quod separatim
 fervare poteris. Hæc est igitur istius
Terræ separatio.

Nonnullas vobis nunc describam
 Formulas juxta modum quo gravissi-
 mos Ægrotantium Morbos multo-
 ties optimo cum successu remediis is-
 tis expuli.

In Febris Ardentibus, in ma-
 ximis Angustiis.

Rec: *Sp. Terr. Ceylonic. dr. ij.*

Sal. Vol. Hermetic.

Central. Fix. an. g. v.

A. q. Pluvial. dist. unc ij.

M.

Istud subinde cochleatim ægroto
 oblatum, sine mora refrigerat ipsum,
 & mirabilissimè vehementes Sanguis
 Ebullitiones præcipitat.

In *Febris Malignis, Ptechiali-*
bus, Variolis & Morbillis, celer-
 rimè

rimè maligna Fermenta præcipitat & annihilat: usus talis est.

Rec: *Sp. Terr. Ceylonic. dr. j.*

Sal. Volat. Hermetic.

Centr. Fixi an. gr. iij.

Sulph. Phil. prap. scr. j.

Aq. Plurial. st. unc. j. S.

M. F. Sudoriferum.

QUæ supra descripsimus manu-
ductionem sat sufficientem in pluri-
bus occasionibus tibi præbebunt. Post
Terram ad ipsius *Mineralia* tran-
seundum nobis est veluti ad *Metallo-
rum* principia. Primò igitur sese
nobis offert *Martis Minera* qua
Territorium nostrum abundantissi-
mè refertum est. Neque vilem quan-
dam Virtutem ista possidet, jacet enim
his in locis, in magna quantitate
Spiritus Mundi conclusa. Hujus au-
tem Spiritus multi præstantissimi Phi-
losophi mentionem fecerunt ipsique
prout

prout æquum est maximas vires ad-
scripserunt.

Quamobrem ut ad Iſtam materiam
abtinet, non nihil obſervatione Spe-
ciali dignum vobis enarrabo.

DUm a quibusdam Annis tem-
pus meum impenderem in Examine
atque ſpeculatione *Subjecti*, quod
ſpiritum iſtum continendi capax eſt.
nonnunquàm deambulatum exivi,
dùm autem ad circuitum Continen-
tis *Fredericæ* perveniſſem que Lo-
cus eſt Aulicus Principatus *Juſtland*
ubi tunc temporis domicilium meum
conſtitutum habebam. Montis opus
ſeu inchoatam reperi Materiam ubi
mirum in modum, Metallorum ge-
neratio conſpici poterat, ibique mul-
ta principia Metallorum aderant velu-
ti Vitriolum, pinguis & alba Terra
in qua Talcum pulcherrimum cerne-
re fas erat quod longa Cryſtalla velu-
ti Salpetræ productum erat; *Mine-*

ra Martis apparebat fertilissima:
Tandem utrinque ornatum erat
lapidibus numeros notantibus quo-
rum nonnulli *Spiritu Mundi* peni-
tùs erant imbuti atque colore ru-
beo tincti, quidam pro dimidia par-
te, cæteri initium assumentes atque
ibidem clarissimè Mirabilia naturæ
opera conspicienda erant, quatenùs
scilicet iste *Spiritus* Corpus istud
inter alia propter porositatem ip-
sius eligit aptumque in eo suum Ho-
spitium constituit. Ego igitur quos-
dam ex his totaliter tinctis lapi-
dibus assumpsi, Domum me recepi,
iisque pulverizatis & supra carboni-
bus collocatis, tunc exinde jucun-
dissimus Sulphuris Odor sursum
evectus est quem ego olfactu sum ex-
pertus. Tunc cogitationes meas ul-
teriùs detuli, mihi suadendo quod
Corpus istud in quo tam Nobilis *Spi-
ritus* concentratum jacet pretiosis-
simum existimari debet ipsumque
magnis mirandis virtutibus absque
dubio

dubio præditum esse. Postea contingit ut brevi temporis Spatio tota ferè Civitas oppressa fuerit variolis atque Morbillis, nec juniores solùm sed & ætate provec̃ti iisdem vexabantur. Imò multi 30 & 36 annos nati. Homines & feminæ indifferenter. Tunc *Subjectum* meum *Experientiæ* tradidi, dando ipsum subtiliter contusum a *SemisERP. ad Semidrach*, cum aquæ calidæ portione minima bis aut ter unico die, adeòque miraculosas operationes præstitit ut omnes Homines in admirationem raperentur, nequæ tantum ex tota Apothecaria accersere poterant. Intimus quidam ex *Amicis meis Doctor Koornmesser* vocatus, cui nonnullas Doses ego ipse tradideram perpetuò mihi fuit importunus donec hujusce rei manifestationem ipsi elargitus fuisset, tunc ergò ipsum ad *Apothecariam Philosophicam* deduxi, atque ibidem *Medicina* revelationem aperui, cumque maxima gratiarum actione tale quippiam,

ve-

veluti *Natura Secretum*, per me sibi comparavit. Lapis iste *Spiritu Nitri* irroratus, totus solvitur, suamque Venenosam naturam impressam Acrimoniam amittit ita ut dulcissimus evadat. Unde facile judicari potest quamnam virtutem *Subjectum* istud possideat, quandoquidem omnia nostra maligna atque venenosa Fermenta, unde gravissimi morbi suam sumunt originem, in se ipso imbibere eademque precipitare solet. Quæ virtus ut verum fatear, in communibus *Apothecariorum Officinis* reperiri nequit. Prædictum autem *Subjectum*, *Spiritu Nitri* solutum, se ipsum figit, & in calore vehementissimo remanet fuscum veluti Rubinus & si in retorta impositum fuerit, *Spiritusque Vini* ei affundatur, & extrahatur, mutationem miratu dignam ille ipse acquirit, extraordinarie odoriferus evadit, Spiritus Vini saporem non amplius retinet, dum verò, ipsius interventu, fætidorum quorundam

G

Sub-

Subjectorum velut Costorei similium-
que rerum extractio suscipitur, nul-
lam fœtidam sed jucundissimè olen-
tem Tincturam exhibent.

Talis igitur Mineræ participes su-
mus, & magnam Dei benignitatem
hïc comprobamus, nempe quod cui-
libet Regioni mirum in modum Me-
dia distribuit quæ ad morborum præ-
dominantium curationem requirun-
tur. Præcipui enim Morbi quibus
Ceylonia infestatur sunt, *Alvi Flu-
xus*, *Hepatis Lienis & Mesenterii
Obstructiones*, & Febres exindè con-
tinuò provenientes.

Quid vobis nunc videtur Garruli
Contemptores? Accedite nunc at-
que eos dispicite quorum Labor in
Naturæ Schola nullam nisi pro vobis
ipsis Cognitionem inquirat. Nun-
quid talem adepti estis potestatem ut
lapidem adeò neglectum sed ad tot
morbos sanandos aptissimum vobis
conficere liceat? Venite ad me, vos e-
nim edocebo quo pacto plurima præ-
stan-

stantia Remedia pro supradictis mor-
bis a vobis præparanda fuerint. Talia
sunt,

Spir. Vitrioli. Martis.

Tartar. Vitriolat.

Crocus Martis.

Sal Vitrioli Martis.

Tinct. Sulph. Vitrioli.

Vitriol. Martis dulce.

Aqua Sulphurea Martis.

Spir. Sal. Sulphureus dulcis.

Ol. Martis, vel Mars Potabilis.

Sulph. Philosoph. Aroph vocatum

Syr. Chalybeat.

Eleosacch Chalybeat.

Recipe Quantum tibi placuerit ex
Minera Martis: eam minutim con-
runde, atque tantum *Spiritus Sul-*
phuris superaffunde ut eo circiter
trium aut quatuor digitorum latitu-
dinem sit obtecta, in calore depone
ut diluatur, cum autem tali modo
per octo vel decem dies substiterit,
effunde atque filtra. *Supra reliquum*

G 2

po

poteris adhuc novum *Spiritum* infundere & ut antea extrahere. Deinde prout libuerit in *Balneo* vel *Arenâ* totam humiditatem distillabis atque pulchrum *Vitriolum* in fundo remanebit. Aquam distillatam separatim custodies, etenim ad varios Morbos tanquam *Vehiculum* inferre tibi poterit Ex isto Vitriolo *Tartarum Vitriolatum*, prout sequitur, compone:

Solve *Vitriolum* cum tanta distillatae Aquae pluvialis quantitate quae sufficiat, filtra, & separatim effunde, tunc adde *Lixivium Salis Cinnamonomi* tandiu donec non amplius precipitetur. Sine illud ita consistere per octo vel quindecim dies, denique clarum effunde, filtra, evapora, atque sine ut fermentetur aut pullulet. Hoc modo pretiosa Crystalla tibi supererunt quae majores adhuc vires continent, quam *Tartarum Vitriolatum*.
Dosis est Semisrup. ad Scrup. j.

Spi

Spiritus Vitrioli Martis.

Impone Vitriolum istud in Retorta vitrea undique circumlutata, depone illam in fornace ventosa, & ei maguum Recipientem bene lutatum adjuuge, atque distilla per totam diem, igne lento. Secunda die cum gradibus ignis incipiet ascendere, tunc eodem modo pergere debes: Tandem fortissimum ignem accendes sed moderatè, & ita tandiu continuabis donec Recipiens totum clarum pellucidum evadat, tunc illud assume atque quod inest in parvulam aliam Retortam primùm infundes & leniter subtilem Spiritum extrahes. Remanet in *Fundo* parumper *Olei Vitrioli* quod separatim conservare debes.

Si tibi sit animus *Spiritum* istum in virtute sua exaltandi Accipe *Caput Mortuum*, quod pro aliquo tempore in aliam Retortam, cujus collum apertum maneat in aere, injicies,

cies, & adeò erit avidum *Spiritus Mundi* ut illum ad se alliciat. Cùm autem hoc modo per aliquot tempus steterit, desuper iterùm *Spiritus* tuum affunde, & fortiter extrahe, tunc *Spiritus* tui pondus & virtutus plurimùm adaucta sunt
 Ex *Capite Mortuo* poteris,

Sal Vitrioli Martis.

Extrahere, dùm autem optimè dulce factum & siccatum fuerit, superest tibi extraordinariè pulcher.

Crocus Martis.

Ex quo Croco præstans

Tinctura Sulphuris Vitrioli.

Est extrahenda, Recipe unam vel duas uncias hujusce Croci, eas in Phialam infunde, optimum *Spiritus Salis* superadde, depone in lo-

co

co calido ut fiat Extractio. Post tres aut quatuor dies *Spiritum Salis* totum rubrum intinctum habes, effunde illum, & alium iterum injice & ita perge extrahere ut antea donec satis habeas.

Extractiones istas impone simul in parvula *Retorta*, & separa donec densa lutea *Massa* fiat. Desuper adijce *Spiritum Vini*: depone iterum in *Arena calida* ut extrahatur atque per aliquot tempus sine ut ita digestio fiat, tunc habes veram atque legitimam prædictam *Tincturam*, pretiosissimum ad omnes *Morbos Dissolutos Medicamentum*, cujus ego tibi quosdam describam *Formulas*; prout ego ipse cum felici successu semper iis uti soleo.

In Hæmorrhagia.

Rec: *Tinct. Sulphuris Vitriol. dr. S.*

Rosar. dr. ij.

Aq. Rosar.

Nymphææ. an. unc. ij.

G 4

Syr.

Syr. Portulac.

Granator an. unc. S.

M. F. Julapium.

Isto cochleatim multis vicibus reï-
teratis uti poes.

In Fluxu Mulierum, Dysenteria,
Diarrhœa, & similibus Affectibus.

Rec: Tinct. Sulph. Vitriol. scr. j.

Conserv. Granat.

Syr. Granat. an. unc. S.

M. F. Bolus pro 3. a 4. Vicibus.

Vel talis Liquor.

Rec: Aqua Rosar.

Nymph. an. unc. ij.

Syr. Perlar.

Coral. an. unc. j.

Granat.

Portulac. an. unc. S.

Tinct. Sulph. Vitriol. dr. S.

M. F. Julapium.

Isto sicut antecedenti uti poteris.

Vā

Vitriolum Martis Dulce.

Accipe ex ista *Menera*, quam in Retorta depones eique *Spiritus Salis* tantum affundes ut eo benè sit cooperta, colloca illud in *Arena* calida per septem vel octo dies, tunc habebis viridem solutionem quæ multum Sulphur redolet: deice illud iterum in aliam Retortam, & extrahendo perge donec sufficientem habeas quantitatem. Extractions istas inmiscè simul, & in *Balneo Mariae* humiditatem abstrahe, tunc habebis in *Fundo* pulchrum & viride *Vitriolum*. Aqua super distillata est

Aqua Sulphurea Martis.

Est que Aperiens, Anodyna, atque somnifera atque præstans est Vehiculum ad varios Morbos gravissimos.

G 5

Spi

Spiritus Salis dulcis Sulphureus.

Recipe Dulce istud *Vitriolum*,
depone illud in Retorta vitrea,
dumque illam cum Recipiente bene
lutaveris, *Spiritus* exinde propelli-
tur cum igne moderato. Tunc habes
tuum *Spiritum Salis* denuò meliora-
tum & in eo *Sulphur Metallorum*
abditum jacet, *Spiritum* istum effun-
de iterum super aliam *Mineram* &
ut antea perge donec bonam istarum
abstractarum extractionum quantita-
tem in Retorta habeas, unde com-
ponendum erit tibi præstans

*Oleum Martis, vel Mars
Potabilis.*

Modo sequenti, Retortam in a-
perto igne colloca, eique Reci-
pientem bene lutatum addito & ex-
pelle *gradatim* donec nil amplius exin-
de proveniat quod exhinc tibi notum
fiet, nempe quod ubi cum igne for-
tissimo

tissimo Auri splendorem habentes
 Atomos: non ampliùs fursum avo-
 lant, tunc ignem extingui permit-
 tendum est, atque vas tuum aslu-
 mendum, eodem instanti Oleum quod
 valdè densum *Collo Retortæ* adhæret
 ab Aere se demittit, & in Sangu-
 rubrum *Oleum*, quod statim in
 pulchram *Tincturam* auri colorem
 habentem, dissolvitur, cum *Sul-
 phureo Spirituali Igne Vegetabi-
 lium*, tunc igitur *Mars Potabilis*
 dulcissimus est, sapore adstringens,
 & valdè odoriferum. Magnam virtu-
 tem in plurimis periculosis Morbis
 demonstrat, exempli gratia in *Dy-
 senteria*, *Lienteria*, *Diarrhæa*,
Fluxu Mulierum, *Hæmorrhagia*
Narium. In *Sputo* & *Vomitu san-
 guinis*, *Melancholia*, & *Malo Hy-
 pochondriaco* in *Obstructione* &
Schirrho, *Hepatis* & *Lienis*, qua
 de re nonnullas vobis adhuc descrip-
 tiones exhibebo quæ mihi feliciter
 successerunt.

In *Dysenteria*, & ab ea dependentibus Infirmis, post convenientem Purgationem.

Rec: *Cons. Flor. Granat. unc. j.*
Syr. Granator. unc. S.
Butyr. Corall. dr. j.
Mart. Potabil. gutt. viij.
M. F. Bolus. Dosis dr. j.

In Fluore Muliebri.

Rec: *Aq. Rosar.*
Portulac. an. unc. ij.
Syr. Granat. unc. j.
Mart. Potabil. gutt. x.
M. F. Julap. Dosis Cochlear. j.

In Hæmorrhagia Narium.

Rec: *Aq. Rosar.*
Nymph. an. unc. ij.
Syr. Granat.
Nymph.
Portulac. an. unc. S.
Mart. Potabil. gutt. x.
Misc. F. Julap. Dosis Cochlear. j.

In

In Sputo & Vomitu Sanguinis.

Rec: *Martis Potabil. gutt. vj.*

Conserv. Flor. Nymph.

Granator. an. unc. j.

Syr. Coralliorum.

Perlarum.

Portulac. an. dr. j.

Misc. F. Bolus. Dosis dr. ij.

In Melancholia, Malo Hypochon-
driaco, Cachexia, Obstructio-
ne & Schirrho Hepatis &
Lienis.

Rec: *Mart. Potabil. gutt. vj.*

Syr. Chalybeat. unc. j.

M. pro duabus Dosis.

Quilibet curiosus Indagator usus
suos ulteriùs extendere potest.

*Sulphur Martis vel Separatio
Aroph Philosophorum.*

R *Ecipe quantum tibi placuerit ex
isto*

isto *Oleo Martis*, depone illud in parvo Pelicano instar Retortæ ubi Capitulum firmiter sufflando fuit conjunctum, affunde ibidem ter aut quater tantum *Spiritus Vini*, & illum leniter exinde distilla, fac idem aliquoties, tunc Sulphur decidit in Fundum veluti Pulvis quem cum Aqua pluviali Distillata potes elicere. Istud est verum ac legitimum *Sulphur Narcoticum* cujus duo vel tria grana, tumultuosum *Archæum* nostrum pacificare valent. Hoc autem remedio multa præstantur in variis Morbis Miracula, cum intra paucas horas eo perfectè sanentur.

Syrupus Chalybeatus.

Recipe, Radicis Polypodii Indici, Asparagi Sylvestris, Filicis, Morung. Pretroselini, Cichorea, Curcum cum Herbis, iisque minutim concisis superadjice Manipulum j. aut ij ex Minera Martis, super af-
fun-

funde optimum Acetum adeò ut sub
eo res tua benè submergatur, colloca
illud in sole super Arenâ sursum benè
contectum, per mitte per septem vel
octo dies ut ita consistat atque labo-
ret, tunc adde duas vel tres libras
Sacchari, atque cura ut lentè simul
per duas aut tres horas coquantur:
tandem illud Linteo transcola atque
ulteriùs ad convenientem Consisten-
tiam decoque. Asserva Syrupum istum
accuratè, nam exquisitissimus
est in obstructione atque duritie Lie-
nis & Hepatis, ut & in *Cachexia*,
quæ in nostra Ceylonia morbi com-
munes ac ordinarii sunt.

Eleosacharum.

Pro maxima parte vires easdem ob-
tinet sunt ejus Descriptio talis est.

Rec: *Mart. Potabil. dr. j.*

Ol. st. Menth.

Citri.

Aurant. an. scr. S.

Fol.

*Fol. Cinnam. gutt. viij.**Sachar. Albiss. lb. j.**Misc. Dosis dr. j. ad ij.*

Istud magnas in *Cachexia* vires
habet.

Spiritus Salis.

SAt benè notum est quod ubi *Sal*
adeft ibi non deficiunt *Spiritus*
nisi ei qui illos extrahere debet
vel Instrumenta vel experientia de-
fint. *Recipe* partem unam *Salis*
& quatuor partes *Terræ nostræ albæ*
Ceylonicæ, postquam benè commix-
ta fuerit, *spiritum* exinde cum *Re-*
torta vitrea igne forti distilla. *Usus*
sufficiens agnitus est.

Spiritus Salis Dulcis.

R*ecipe Spiritus Salis & Spiri-*
tus Vini partes æquales quas in *Re-*
torta simul impones & conjunctim a-
liquo-

ſiquoties diſtillabis, donec acrimo-
niam amiſerint, ſerva ad varios uſus,
uti noſti.

Spiritus Nitri Acidus & Dulcis

Simili modo pariter conficitur &
tùm in Medicina tüm in Alchymia,
multos habet uſus. Oportet ut hïc te
doceam *Nitrum Vitriolatum* compo-
nendi modum prout multoties hoc in
libro mihi venit in mentem.

Nitrum Vitriolatum

Recipe libram unam optimi Sa-
lis petræ: permitte ut in Aqua calida
diſtillata diluatur, ſuperaffunde ſemi-
libram *Olei Vitrioli* in *Retartâ* vi-
trea, depone illam in Arenâ, eique
Recipientem adijunge optimè luta-
tum & cum leni calore diſtilla, donec
fit exſiccatum, tunc per duas aut tres
horas vehementem ignem accende
do-

donec simul fundatur, deinde vas tuum assume. Si prout est in Retortâ velis illud elicere oportet ut eam dirumpas, sed ut illud adhuc pulchrius excipias, poteris illud solvere filtrare & iterum sinere ut in Crystalla evadat, hoc modo multo purius erit quam antea.

Non est credibile quantos effectus in Febribus calidis Remedium istud præstare possit.

Aqua super distillata optimus est *Spiritus Nitri* vel *Aqua fortis*.

Marchasita Sulphuris.

Abundantissime colligi potest circa locum nostrum Aulicum, & ex ea variis modis Sulphur atque plurimæ res aliæ possunt extrahi ad usum *Medicinæ & Chirurgiæ*.

Primò exindè componitur sine additione optimum

Vitriolum.

Quod hoc modo peragitur:
Recipe sufficientem portionem istius
Marchasitæ, eam in frustula percussam
in aliquo loco depones ad Aerem, ca-
vendo nè quædam supercadat pluvia.

Sine illud ibi per aliquot tempus
stare, atque *Sal Vitriolum* exerce-
re videbis veluti lana Arborum. Cùm
autem illud copiosissimè suscepit
imponere totum simul in magno lig-
noso Infundibulo sub quo perfo-
rata Lamina collocetur, & sub eadem
Ahenum cupreum vel aliud Vas, tunc
temporis aquam calidam supra Mine-
ram affunde, Vitriolum secum as-
sumet, & trans illud percurrent. Cum
Aqua nil amplius sapit, assume im-
fundibulum illudque denuò ad Aerem
appende, post aliquod temporis spa-
tium iterum Sal quoddam adinvenies.
Hoc autem tandiu reiterare potes
donec satis excerpseris. Aquam im-
bi-

bibitam lentè fines evaporari atque
Vitriolum tibi supererit. Hinc etiam
 licitum est tibi juxta modum vulga-
 rem bonum extrudas.

Spiritum Vitrioli.

Sulphur vel per *descensum*, vel
 cum magna *Terrea Retorta* potest e-
 lici quod excellentissimum est neque
 cum ullo alio *Arsenicali* vapore com-
 mixtum. Hinc conficere potes.

Ol. vel Spir. Sulphur.

Flor. Sulphuris.

Lac Sulphur.

Balsam Sulphuris.

Sulph. Philos. prap.

QUandoquidem *Oleum*, *Flo-
 res*, *Lac* & *Balsamum Sulphuris*
 unicuique nota sunt, non est neces-
 sarium ut hic eorum descriptiones
 subjungantur: vobis autem solùm de-

demonstraturus sum quomodo *Sulphur Philosophorum* sit præparandum.

Præstantissimi *Philosophi* nobis affirmarunt quod ex communi *Sulphure* si prout decet pertractetur, non minus ac ex *Metallis Sulphur Philosophorum* confici potest. Modum autem id peragendi vos hîc fideliter edoceo.

Sulphur. Philosophicè præp.

Recipe tres aut quatuor *Libras Salis petrae* quas in crucibulo depones eas cum carbone accendes, dum verò comburitur, carbones identidem minutissimè contusos injice donec Carbones non ampliùs inflammentur, tunc extrahe materiam eique *Libras duas Calcis vivæ* superaddes, & *Libram unam Stricturarum*: optimè totum simul commisce atque cum igne fortissimo per duos dies atque totidem noctes calcina: deinde illud
ex-

extrahes contundes atque calidam
aquam superaffundes, & exhinc for-
te *Lixivium* decoques, ibidem Flo-
res Sulphuris quantum fuscipere po-
terit erunt tibi solvendi.

Rubram istam Solutionem intus
coque donec *Sal siccum* evadat,
illud in Crucibulo depone quod in
Annulo suspenso in parva fornace
constitues, & ipsum optimo calore
fovebis per duorum aut trium men-
sium Spatium: quò diutiùs, eò me-
liùs, tunc illud iterùm solves cum
Aqua, quod sufficiat, deinde Sul-
phur deorsum decuties cum *Aceto*
distillato vel cum alio *Acido*, & il-
lud asserva. Hoc est idem Sulphur
quod in hoc libro variis in locis
atque præscriptionibus commenda-
ri, nec opus est ut de eo reiteren-
tur *Historiæ*.

Cry-

*Crystallus & alii Nobiles atque
Pretiosi Lapides.*

Tot & tales colligere possumus ac necessitates nostræ, quoad usus Medicinales requirunt: libenter hîc nonnullas ex eisdem præparaciones describerem, sed quoniam eorum materia durissima est quæ mediis vulgaribus regi nequit, similem Tractationem ad aliud tempus dimittere malui. Quoniam igitur mihi animus inest in rebus istis aliisque præparationibus Experientiam meam exercere, ulteriorem usum quorundam hîc discriptorum *Medicamentorum* detegere quod quidem hac vice pro temporis brevitate præstare non potui nec eadem Artis Amatoribus communicare, Amicissimè tamen vos obsecro ut quæ vobis nunc offeruntur eadem incundè atque benevolè suscipere velitis.

F I N I S.

C O N T I N E N T I A

167

The first part of this book contains the history of the art of medicine, and the progress of it from the first ages of the world to the present times. In the second part, the author has treated of the several branches of the art, as anatomy, surgery, and the like. In the third part, he has given a description of the several diseases, and the manner of curing them. In the fourth part, he has treated of the several kinds of medicines, and the manner of using them. In the fifth part, he has given a description of the several kinds of instruments, and the manner of using them. In the sixth part, he has treated of the several kinds of operations, and the manner of performing them. In the seventh part, he has given a description of the several kinds of accidents, and the manner of curing them. In the eighth part, he has treated of the several kinds of venereal diseases, and the manner of curing them. In the ninth part, he has given a description of the several kinds of fevers, and the manner of curing them. In the tenth part, he has treated of the several kinds of fluxions, and the manner of curing them. In the eleventh part, he has given a description of the several kinds of humors, and the manner of curing them. In the twelfth part, he has treated of the several kinds of humors, and the manner of curing them. In the thirteenth part, he has given a description of the several kinds of humors, and the manner of curing them. In the fourteenth part, he has treated of the several kinds of humors, and the manner of curing them. In the fifteenth part, he has given a description of the several kinds of humors, and the manner of curing them. In the sixteenth part, he has treated of the several kinds of humors, and the manner of curing them. In the seventeenth part, he has given a description of the several kinds of humors, and the manner of curing them. In the eighteenth part, he has treated of the several kinds of humors, and the manner of curing them. In the nineteenth part, he has given a description of the several kinds of humors, and the manner of curing them. In the twentieth part, he has treated of the several kinds of humors, and the manner of curing them.

F I N I S

11111

15 148 139

150.-

Wink

179

